

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/21-01/17
URBROJ: 613-01-03-2-22-11
Zagreb, 11. veljače 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatski zavod za
zdravstveno
osiguranje
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O HZZO-U	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	8
	Javna nabava	20
III.	REVIZIJA ZA 2020.	22
	Ciljevi i područja revizije	22
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	22
	Metode i postupci revizije	23
	Nalaz za 2020.	25
	Provedba naloga i preporuka	41

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja HZZO-a sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji HZZO-a za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku 3. Nalaza, u kojoj su opisane činjenice u vezi s ispravkom vrijednosti potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama i ispravkom vrijednosti potraživanja za doprinose za zdravstveno osiguranje. Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje HZZO-a za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na dio točke 2. Nalaza, u dijelu u kojem su opisane činjenice u vezi s dodatnim sredstvima doznačenim bolničkim zdravstvenim ustanovama za podmirenje obveza prema dobavljačima lijekova i sanitetskog materijala. Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze HZZO-a

HZZO je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O HZZO-U

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

HZZO obavlja poslove provedbe prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja propisane Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13 i 98/19) (dalje u tekstu: Zakon) te poslove dopunskog zdravstvenog osiguranja propisane Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20 i 120/21).

U provedbi prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, HZZO obavlja poslove provođenja politike razvoja i unaprjeđenja zdravstvene zaštite, poslove u vezi s ostvarivanjem prava i obveza osiguranih osoba, provodi upravni postupak u rješavanju o pravima i obvezama osiguranih osoba iz obveznog zdravstvenog osiguranja, planira novčana sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja, plaća usluge ugovornim subjektima HZZO-a za ugovorenu i izvršenu zdravstvenu zaštitu, plaća osiguranim osobama novčane naknade iz obveznog zdravstvenog osiguranja, troškove zdravstvene zaštite korištene u inozemstvu u skladu s općim aktom HZZO-a, provodi nadzor nad ispunjavanjem ugovornih obveza ugovornih subjekata HZZO-a, nadzor nad korištenjem prava osiguranika na novčane naknade za vrijeme privremene nesposobnosti, odnosno spriječenosti za rad, predlaže ministru nadležnom za zdravlje opseg prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, daje prijedlog ministru nadležnom za zdravlje za izradu plana i programa mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, osigurava provedbu međunarodnih ugovora u dijelu koji se odnosi na obvezno zdravstveno osiguranje, daje mišljenje ministru zdravstva o osnivanju i odobrenju rada zdravstvenih ustanova i odobrenju rada zdravstvenih radnika u privatnoj praksi radi uključanja u mrežu javne zdravstvene službe, utvrđuje osnovice, način obračuna i plaćanja, visinu te obveznike obračunavanja i plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje, obavlja poslove kontrole poslovnih knjiga, financijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje radi utvrđivanja točnosti podataka i činjenica o kojima ovisi ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, vodi evidencije u svrhu osiguranja podataka za provođenje obveznog zdravstvenog osiguranja te obavlja nadzor nad ostvarivanjem prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, uređuje ostala pitanja vezana za ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja te obavlja i druge poslove na koje ga obvezuje Zakon. Osim navedenih poslova, provodi dopunsko i dodatno zdravstveno osiguranje.

U provedbi dopunskog zdravstvenog osiguranja, HZZO planira novčana sredstva dopunskog zdravstvenog osiguranja, utvrđuje vrstu i cijenu police, obavlja poslove ugovaranja dopunskog zdravstvenog osiguranja, vodi evidencije u svrhu osiguravanja podataka za provođenje dopunskog zdravstvenog osiguranja, obavlja nadzor nad uplatom premija te vodi postupke za njezinu prisilnu naplatu.

Sredstva za financiranje poslovanja HZZO-a osiguravaju se u skladu s odredbama Zakona, Statuta Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (Narodne novine 18/09, 33/10, 8/11, 18/13, 1/14, 83/15 i 108/21), općih akata HZZO-a i drugih propisa. Sredstva potrebna za poslovanje HZZO-a za kalendarsku godinu i njihov raspored utvrđuje se financijskim planom HZZO-a.

Izvori financiranja su prihodi od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, prihodi od imovine, primici i drugi izvori.

Za obavljanje poslova iz djelatnosti, ustrojena je Direkcija kao središnja ustrojstvena jedinica i četiri regionalna ureda u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku te 16 područnih službi. U okviru Direkcije ustrojen je Ured ravnatelja i sedam sektora. U okviru regionalnih ureda i područnih službi ustrojene su ispostave u skladu s općim aktom o unutarnjem ustrojstvu HZZO-a.

Tijela HZZO-a su Upravno vijeće, ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja.

Upravno vijeće ima devet članova koje imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra zdravstva na rok od četiri godine (tri predstavnika Gospodarsko-socijalnog vijeća, po dva predstavnika osiguranih osoba i pružatelja zdravstvenih usluga – zdravstvenih radnika te po jedan predstavnik ministarstva nadležnog za zdravlje i predstavnik HZZO-a). Upravno vijeće donosi Statut, poslovnik o radu i druge opće akte, financijski plan i završni račun, nadzire izvršenje financijskog plana, usvaja izvješće o financijskom poslovanju, donosi mjere za uravnoteženje prihoda i rashoda kada je u poslovanju HZZO-a u tromjesečnom razdoblju iskazan višak rashoda nad приходima, donosi izvješća o godišnjem radu i poslovanju HZZO-a, bira i razrješava predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog vijeća, određuje visinu mjesečne naknade za rad članova Upravnog vijeća HZZO-a i njegovih radnih tijela, imenuje članove povjerenstva za provođenje javnog natječaja za imenovanje ravnatelja i zamjenika ravnatelja HZZO-a, daje upute, preporuke, smjernice za rad i mišljenja o pojedinim pitanjima ravnatelju HZZO-a, odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju HZZO-a za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenim Statutom te odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim Zakonom, drugim propisom, Statutom i drugim općim aktom HZZO-a. Upravno vijeće sastaje se po potrebi, a odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

Početkom 2020. HZZO je imao 2 283 zaposlenika (2 219 na neodređeno, 63 na određeno vrijeme te jedan dužnosnik), a koncem 2020. imao je 2 331 zaposlenika (2 275 na neodređeno, 55 na određeno vrijeme te jedan dužnosnik).

Od 24. studenoga 2017. vršitelj dužnosti ravnatelja HZZO-a bio je Lucian Vukelić, dr. med. spec., koji je od 15. ožujka 2018. ravnatelj.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. HZZO je donio Registar operativnih i strateških rizika za 2020.

U skladu s odredbom članka 13. navedenog Zakona donesene su sljedeće upute i procedure: Uputa o provođenju popisa imovine, obveza i potraživanja, Procedura blagajničkog poslovanja, Uputa o postupanju u vezi službenih putovanja, Procedura stvaranja ugovornih obveza, Procedura o upravljanju i raspolaganju nekretninama, procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanje po računima, Procedura o kretanju, kontroli i ovjeri knjigovodstvenih isprava te Procedura naplate prihoda.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti, kojom odgovorna osoba institucije, čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2020. (Obrazac 1a), iz ožujka 2021., ravnatelj HZZO-a potvrdio je zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2020. utvrđena je slabost i nepravilnost u području upravljanja imovinom te su određene potrebne aktivnosti i odgovorna osoba navedene u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2021. (slanje zahtjeva odnosno poduzimanje radnji prema suvlasnicima nekretnine, upravitelju zgrade, ovlaštenom geodetu i nadležnom tijelu, radi upisa u zemljišne knjige te održavanje sastanka zbog rješavanja imovinskopravnih odnosa).

Na mrežnim stranicama HZZO-a objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, program rada, izvješće o poslovanju, financijska izvješća i drugi dokumenti, u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15).

U skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, HZZO je usvojio Etički kodeks i objavio ga na mrežnim stranicama, imenovao povjerenike za Direkciju HZZO-a i za Regionalni ured u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku te pripadajućim područnim službama i utvrdio način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja.

Unutarnju reviziju HZZO-a provodi Služba za unutarnju reviziju u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, koja daje mišljenja i ima savjetodavnu ulogu u cilju poboljšanja ekonomičnosti, učinkovitosti, djelotvornosti i pravičnosti procesa upravljanja rizicima, kontrola i upravljanja poslovanjem. Unutarnja revizija je tijekom 2020. obavila četiri revizije sustava unutarnjih kontrola i jednu reviziju usklađivanja s propisima Europske unije. Navedene revizije planirane su Godišnjim planom Službe za unutarnju reviziju.

Planiranje i izvršenje plana

Financijski plan HZZO-a za 2020. donesen je u studenome 2019. i iznosio je 27.486.102.000,00 kn. Nakon izmjena i dopuna iz svibnja i prosinca 2020. financijski plan je veći za 100.000.000,00 kn ili 0,4 % te iznosi 27.586.102.000,00 kn. Prema Obrazloženju izmjena i dopuna financijskog plana zbog pojave bolesti COVID-19 došlo je do značajnog smanjenja gospodarskih aktivnosti i oslobođenja ili odgode plaćanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje te se ukazala potreba za izmjenama i dopunama financijskog plana. Procijenjen je pad prihoda od doprinosa u iznosu od 2.000.000.000,00 kn ili 7,3 % u odnosu na početni financijski plan. Planirani pad prihoda od doprinosa, izmjenama i dopunama financijskog plana pokriven je planiranim primicima od zaduživanja u istom iznosu. Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (Narodne novine 42/20) propisano je da će Republika Hrvatska osigurati sredstva za isplatu beskamatnog zajma za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijuća obveza, ako se povratom, oslobođenjem od plaćanja odnosno odgodom plaćanja i/ili obročnom otplatom poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa sukladno posebnom propisu kojim se uređuje opći porezni postupak smanje prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Ministarstvo financija odobrilo je HZZO-u beskamatni zajam u iznosu od 1.463.309.896,00 kn.

Vrijednosno značajnije izmjene i dopune financijskog plana u odnosu na početni financijski plan odnose se na povećanje sredstava za financiranje aktivnosti Bolnička zdravstvena zaštita u iznosu od 300.000.000,00 kn ili 3,0 % i Posebno skupi lijekovi u iznosu od 200.000.000,00 kn ili 10,8 % te smanjenje sredstava za financiranje aktivnosti Zdravstvena zaštita dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 400.000.000,00 kn ili 29,7 %.

Financiranje rashoda planirano je iz doprinosa u iznosu od 21.251.151.370,00 kn, prihodima iz državnog proračuna u iznosu od 3.100.000.000,00 kn, prihodima po posebnim propisima u iznosu od 2.221.000.000,00 kn, prihodima od financijske imovine u iznosu od 10.600.000,00 kn, prihodima od prodaje proizvoda i robe i od pruženih usluga u iznosu od 1.650.000,00 kn, prihodima od prodaje proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 1.500.000,00 kn, prihodima od tekućih pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 200.630,00 kn te primicima u iznosu od 1.000.000.000,00 kn.

Rashodi u iznosu od 27.586.102.000,00 kn planirani su u okviru tri programa (Obvezno zdravstveno osiguranje, ozljede na radu i profesionalne bolesti, Dobrovoljno zdravstveno osiguranje i Projekti EU) koji se provode kroz 28 aktivnosti. Za provedbu programa Obvezno zdravstveno osiguranje, ozljede na radu i profesionalne bolesti planirani su rashodi u iznosu od 26.567.652.500,00 kn ili 96,3 % ukupno planiranih rashoda, za provedbu programa Dobrovoljno zdravstveno osiguranje planirano je 1.017.830.000,00 kn ili 3,7 % ukupno planiranih rashoda te za provedbu programa Projekti EU planirano je 619.500,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi u iznosu od 25.477.976.803,00 kn ili 92,4 % ukupnih rashoda planirani su za provedbu devet aktivnosti: Bolnička zdravstvena zaštita u iznosu od 10.200.000.000,00 kn ili 37,0 %, Primarna zdravstvena zaštita u iznosu od 4.310.000.000,00 kn ili 15,6 %, Lijekovi na recepte u iznosu od 3.700.000.000,00 kn ili 13,4 %, Posebno skupi lijekovi u iznosu od 2.050.000.000,00 kn ili 7,4 %, Naknade plaće zbog privremene nesposobnosti za rad u iznosu od 1.336.210.500,00 kn ili 4,8 %, Naknade za redovni rodiljni dopust u iznosu od 1.050.000.000,00 kn ili 3,8 %, Zdravstvena zaštita dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 946.260.000,00 kn ili 3,4 %, Ortopedski uređaji i pomagala u iznosu od 945.000.000,00 kn ili 3,4 %, te Specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita u iznosu od 940.506.303,00 kn ili 3,4 % ukupno planiranih rashoda.

Prihodi i primici su za 2020. ostvareni u iznosu od 28.354.511.457,00 kn, što je 768.409.457,00 kn ili 2,8 % više od planiranih, najvećim dijelom zbog povećanja prihoda iz državnog proračuna koji su ostvareni 669.214.996,00 kn ili 21,6 % više u odnosu na plan za podmirenje dospjelih obveza prema ljekarnama.

Prema podacima Državne riznice, u 2020. izvršeni su rashodi u iznosu od 28.059.430.809,00 kn, što je 473.328.809,00 kn ili 1,7 % više od plana. Izvršeni su za provođenje sljedećih programa: Obvezno zdravstveno osiguranje, ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu od 26.958.219.824,00 kn ili 96,1 % rashoda, Dobrovoljno zdravstveno osiguranje u iznosu od 1.100.267.580,00 kn ili 3,9 % te za provođenje programa Projekti EU u iznosu od 943.405,00 kn.

Vrijednosno značajnija odstupanja izvršenih rashoda u odnosu na financijski plan odnose se na aktivnosti Bolnička zdravstvena zaštita koji su izvršeni 570.046.722,00 kn ili 5,6 % više i Specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita koji su izvršeni 190.242.032,00 kn ili 20,2 % više te Posebno skupi lijekovi koji su izvršeni 109.678.034,00 kn ili 5,4 % manje od plana i Ortopedski uređaji i pomagala koji su izvršeni 91.329.030,00 kn ili 9,7 % manje od plana.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2021. i 2022. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2021. u iznosu od 28.361.742.000,00 kn te za 2022. u iznosu od 28.951.863.000,00 kn.

Financijski izvještaji

HZZO vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama HZZO-a.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 28.354.511.457,00 kn, što je 1.255.755.325,00 kn ili 4,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od doprinosa	22.188.019.518,00	21.042.813.887,00	94,8
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2.602.866.674,00	3.770.012.173,00	144,8
3.	Prihodi od imovine	12.529.591,00	7.756.756,00	61,9
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.291.699.194,00	2.451.009.246,00	107,0
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.303.314,00	1.978.297,00	151,8
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	441.467,00	253.178,00	57,3
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.896.374,00	3.109.964,00	164,0
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	1.077.577.956,00	-
	Ukupni prihodi i primici	27.098.756.132,00	28.354.511.457,00	104,6

Od ukupno ostvarenih prihoda i primitaka u iznosu od 28.354.511.457,00 kn, na prihode obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi se 27.126.313.269,00 kn ili 95,7 %, a na prihode dopunskog zdravstvenog osiguranja 1.228.198.188,00 kn ili 4,3 % ukupnih prihoda i primitaka. Povećanje prihoda i primitaka u 2020. rezultat je povećanja prihoda iz proračuna te primitaka (beskamatni zajam Ministarstva financija).

Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su od doprinosa koji čine 74,2 % ukupnih prihoda i primitaka. Odnose se na doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 21.033.904.146,00 kn i prihode od doprinosa za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu u iznosu od 8.909.741,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu prihodi od doprinosa ostvareni su manje za 1.145.205.631,00 kn zbog pada gospodarske aktivnosti, oslobođenja od plaćanja, odnosno odgode plaćanja doprinosa pojedinim gospodarskim subjektima uslijed bolesti COVID-19.

Prema evidencijama HZZO-a, u 2020. bilo je prosječno 4 161 628 osiguranika, što je 27 030 manje u odnosu na prethodnu godinu. Broj aktivnih osiguranika u 2020. manji je za 24 119 zbog privremenog zatvaranja pojedinih gospodarskih subjekata.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 3.770.012.173,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na pomoći iz proračuna u iznosu od 3.769.214.996,00 kn, od čega je prihodomima u iznosu od 3.429.214.996,00 kn financirano obvezno zdravstveno osiguranje, a prihodomima u iznosu od 340.000.000,00 kn dopunsko zdravstveno osiguranje.

Od ukupno ostvarenih prihoda od pomoći iz proračuna za financiranje obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 3.429.214.996,00 kn, na ostvarena izvanredna financijska sredstva odnosi se 1.169.214.996,00 kn. Navedena sredstva doznačena su HZZO-u na temelju suglasnosti ministra financija o preraspodjeli sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. iz listopada 2020. u iznosu od 300.000.000,00 kn i na temelju Izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. i projekcije za 2021. i 2022. godinu iz studenoga 2020. u iznosu od 200.000.000,00 kn. Sredstva su namijenjena zdravstvenim ustanovama prema kriteriju dospelosti obveza navedenih ustanova prema dobavljačima u svrhu opskrbe zdravstvenog sustava lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom. Koncem 2020. na temelju Odluke o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu (Narodne novine 148/20) doznačeno je 669.214.996,00 kn za podmirenje dospjelih obveza prema ljekarničkim ustanovama (plaćanja lijekova na recept i refundacija naknada zbog izostanka s posla za korisnike državnog proračuna).

Prema izračunima HZZO-a, za podmirenje troškova zdravstvene zaštite u 2020. iz proračuna su zatražena sredstva u iznosu od 4.688.213.601,00 kn, a financijskim planom planirana su u iznosu od 3.100.000.000,00 kn. Sredstva su ostvarena u iznosu od 3.769.214.996,00 kn, što je od plana više za 669.214.996,00 kn, a u odnosu na izračun HZZO-a manje za 918.998.605,00 kn. U odnosu na izračun HZZO-a manje su ostvarena sredstva za financiranje dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 148.390.851,00 kn za osobe kojima se polica plaća na teret državnog proračuna, u skladu s odredbom članka 14.a Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju i u iznosu od 770.607.754,00 kn za financiranje zdravstvene zaštite osiguranika koji ostvaruju prava na temelju članka 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 2.451.009.246,00 kn, što je 159.310.052,00 kn ili 7,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Odnose se na prihode od premije dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.437.523.757,00 kn, prihode od regresnih postupaka, sudskih taksi i rabata za lijekove i naknade za stavljanje lijekova na Listu lijekova na recepte i Liste posebno skupih lijekova u iznosu od 463.677.807,00 kn, prihode od inozemnih osiguravatelja za liječenje inozemnih osiguranika u iznosu od 441.052.145,00 kn, prihode od participacije od drugih osiguravajućih društva i naplaćene participacije od osiguranika koji nemaju dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 62.193.919,00 kn te prihode obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u iznosu od 46.561.618,00 kn koje uplaćuju društva za osiguranje u visini od 4,0 % na naplaćenu funkcionalnu premiju od automobilske odgovornosti.

Tijekom 2020. zaključeno je ukupno 2 382 580 polica za dopunsko osiguranje, od čega 594 614 osiguranika ispunjava uvjete prema odredbama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju da im se polica plaća na teret državnog proračuna, dok 1 787 966 osiguranika sami plaćaju policu dopunskog zdravstvenog osiguranja. Koncem 2020. broj osiguranika koji ostvaruju pravo na financiranje police iz državnog proračuna smanjen je za 53 733 osiguranika, jer su unatoč povećanom prihodovnom cenzusu prihodi osiguranika rasli više od povećavanja cenzusa te su ukupni prihodi osiguranika u kućanstvima prelazili propisani iznos cenzusa. U 2021. izmjenama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju prihodovni cenzus značajnije je povećan.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 1.978.297,00 kn, što je 674.983,00 kn ili 51,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno najznačajniji prihodi u iznosu od 1.954.890,00 kn odnose se na naknadu za korištenje informacijskog sustava za naplatu prihoda obveznog zdravstvenog osiguranja od osiguravatelja dopunskog zdravstvenog osiguranja.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 3.109.964,00 kn, a čine ih prihodi od prodaje stanova na obročnu otplatu, prihodi od prodaje poslovnih objekata i prihodi od prodaje zemljišta. Vrijednosno značajniji u iznosu od 2.464.010,00 kn odnose se na prodaju (zamjenu) poslovnog prostora u Poreču, prodaju zemljišta u Umagu i prodaju stanova u Osijeku, Splitu i Čakovcu. U odnosu na prethodnu godinu navedeni prihodi su povećani za 1.213.590,00 kn ili 64,0 %.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 1.077.577.956,00 kn. Odnose se na beskamatni zajam koji je odobrilo Ministarstvo financija za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeća obveza uzrokovanih bolesti COVID-19, u cilju redovnog izvršavanja obveza za zdravstvenu zaštitu i refundaciju naknada zbog privremene nesposobnosti za rad.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 27.094.466.464,00 kn, što je 568.015.892,00 kn ili 2,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	252.153.804,00	276.988.642,00	109,8
2.	Materijalni rashodi	104.875.745,00	88.931.678,00	84,8
3.	Financijski rashodi	19.983.913,00	28.052.931,00	140,4
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	26.104.758.178,00	26.656.022.048,00	102,1
5.	Ostali rashodi	12.276.768,00	4.352.694,00	35,5
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	32.402.164,00	40.118.471,00	123,8
	Ukupni rashodi	26.526.450.572,00	27.094.466.464,00	102,1
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	27.098.756.132,00	28.354.511.457,00	104,6
	Višak prihoda i primitaka	572.305.560,00	1.260.044.993,00	220,2

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 26.656.022.048,00 kn koji čine 98,4 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu povećani su rashodi u iznosu od 568.015.892,00 kn. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na rashode za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 551.263.870,00 kn ili 2,1 % te na rashode za zaposlene u iznosu od 24.834.838,00 kn ili 9,8 %.

Povećani su rashodi za naknade građanima i kućanstvima, najvećim dijelom zbog troškova vezanih za testiranje u zavodima za javno zdravstvo, praćenja potencijalno zaraženih te određivanja i provođenja epidemioloških mjera potrebnih u cilju sprječavanja širenja zaraze u vezi s bolesti COVID-19. Rashodi za zaposlene više su ostvareni za 24.834.838,00 kn ili 9,8 % u odnosu na 2019. zbog povećanja osnovice za obračun plaće, povećanja iznosa regresa za godišnji odmor i godišnje nagrade za božićne blagdane, dara u prigodi dana Sv. Nikole, uvećanja plaće s osnova posebnih uvjeta rada te povećanja broja zaposlenika na koncu 2020. u odnosu na početak godine.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 276.988.642,00 kn. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 229.162.622,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 36.352.904,00 kn i ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darovi djeci, naknada za godišnji odmor, odlazak u mirovinu, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj te ostalo) u iznosu od 11.473.116,00 kn. Rashodi za zaposlene obračunani su prema propisima za javne službenike i namještenike. Financirani su sredstvima iz doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 240.670.704,00 kn ili 86,9 % i iz prihoda od premija dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 36.317.938,00 kn ili 13,1 %.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 88.931.678,00 kn, što je 15.944.067,00 kn ili 15,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi u iznosu od 88.928.082,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 60.118.726,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 12.993.228,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 8.393.812,00 kn te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 7.422.316,00 kn. Vrijednosno najznačajnije smanjenje materijalnih rashoda odnosi se na rashode za usluge koji su manje ostvareni za 16.949.437,00 kn ili 22,0 % u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru rashoda za usluge najznačajnije se smanjenje odnosi na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja koji su manji za 19.352.972,00 kn ili 67,2 % jer je istekao ugovor za nabavu usluga održavanja podrške i korektivnog održavanja informacijskog sustava CEZIH te se rashodi za navedene usluge od 2020. financiraju iz sredstava Ministarstva zdravstva, nakon što je tijekom 2019. informacijski sustav CEZIH evidentiran u imovini navedenog Ministarstva.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi u iznosu od 52.484.471,00 kn ostvareni su za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 17.672.158,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 12.870.174,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 9.446.126,00 kn, računalne usluge u iznosu od 7.883.630,00 kn te za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 4.612.383,00 kn.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 17.672.158,00 kn odnose se na poštarinu (pisma i tiskanice) u iznosu od 14.968.554,00 kn, telefonske usluge u iznosu od 2.567.305,00 kn, usluge interneta u iznosu od 106.503,00 kn te druge rashode za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 29.796,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su u iznosu od 12.870.174,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za zakupnine i najamnine odnose se na rashode za zakup licenci u iznosu od 6.711.204,00 kn te zakup poslovnih prostora, skladišta i arhiva u iznosu od 5.925.953,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 5.599.468,00 kn ili 77,0 %, najvećim dijelom zato što su zbog žalbe na postupak nabave licenci započeti u 2019. evidentirani rashodi za licence u 2020. za dvije godine (2019. i 2020.) u ukupnom iznosu od 4.733.339,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge tekuće i investicijsko održavanja u ukupnom iznosu od 9.083.496,00 kn odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja računala i računalne opreme u iznosu od 7.843.062,00 kn, postrojenja i oprema u iznosu od 821.179,00 kn te građevinskih objekata u iznosu od 419.255,00 kn.

Rashodi za računalne usluge odnose se na usluge razvoja softvera u iznosu od 3.869.911,00 kn, ažuriranje računalnih programa u iznosu od 1.902.925,00 kn te ostale računalne usluge u iznosu od 2.110.794,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge u ukupnom iznosu od 3.628.536,00 kn odnose se na rashode po ugovorima o djelu u iznosu od 2.102.136,00 kn, usluge Financijske agencije u iznosu od 554.101,00 kn, usluge studentskog servisa u iznosu od 249.653,00 kn, usluge evaluacije stanja informacijske sigurnosti u HZZO-u u iznosu od 247.813,00 kn, izradu politike poslovne sigurnosti te prijedlog mjera za uvođenje poslovne sigurnosti HZZO-a u iznosu od 247.500,00 kn i usluge praćenja medija (hrvatskih tiskovina, interneta, RTV emisija) u iznosu od 227.333,00 kn.

Rashodi na temelju ugovora o djelu odnose se na rashode za usluge stručnog medicinskog vještačenja u iznosu od 1.694.227,00 kn i usluge čišćenja poslovnog prostora u iznosu od 407.909,00 kn.

Vrijednosno značajnije naknade troškova zaposlenima odnose se na naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 7.790.589,00 kn te službena putovanja u iznosu od 423.317,00 kn.

Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu od 7.422.316,00 kn odnose se na rashode za troškove sudskih postupaka u iznosu od 5.008.153,00 kn, pristojbe i naknade u iznosu od 995.953,00 kn, naknade za rad predstavničkih, izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 690.193,00 kn, premije osiguranja u iznosu od 447.884,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 79.101,00 kn te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 201.032,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 28.052.931,00 kn. Vrijednosno značajniji financijski rashodi u iznosu od 27.783.991,00 kn odnose se na usluge platnog prometa u iznosu od 17.999.517,00 kn i negativne tečajne razlike u iznosu od 5.569.152,00 kn te zatezne kamate u iznosu od 4.215.322,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu financijski rashodi ostvareni su 8.069.018,00 kn ili 40,4 % više zbog povećanja negativnih tečajnih razlika u iznosu od 4.160.224,00 kn, s obzirom na to da se obračun na temelju ugovora o socijalnom osiguranju provodi za više godina unatrag kada je tečaj EUR bio niži od tečaja tekuće godine. Također, do povećanja je došlo zbog većih rashoda za zatezne kamate zbog donošenja pravomoćne presude kojom je HZZO morao nadoknaditi štetu i pripadajuće zatezne zakonske kamate u iznosu od 3.830.652,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 26.656.022.048,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na naknade za zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvenu zaštitu na radu u iznosu od 22.717.370.658,00 kn, novčane naknade osiguranicima (naknade za bolest i invalidnost, roditeljske naknade – obvezni roditeljski dopust, naknade privremene nesposobnosti za rad zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti i druge naknade) u iznosu od 2.911.395.005,00 kn te naknade za zdravstvenu zaštitu iz dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.027.255.885,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvenu zaštitu na radu u iznosu od 21.961.177.836,00 kn odnose se na rashode za bolničku zdravstvenu zaštitu u iznosu od 8.782.200.150,00 kn, primarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 4.255.343.278,00 kn, lijekove na recepte u iznosu od 4.130.795.015,00 kn, posebno skupe lijekove u iznosu od 2.219.344.031,00 kn, specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 1.244.517.656,00 kn, ortopedske uređaje i pomagala u iznosu od 853.589.002,00 kn te zdravstvenu zaštitu inozemnih osiguranika u iznosu od 475.388.704,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije povećani su rashodi za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 446.586.775,00 kn ili 56,0 %, rashodi za lijekove na recepte u iznosu od 441.798.368,00 kn ili 12,0 % te rashodi za posebno skupe lijekove u iznosu od 305.523.992,00 kn ili 16,0 %. Vrijednosno najznačajnije smanjeni su rashodi za bolničku zdravstvenu zaštitu, koji su 656.125.457,00 kn ili 7,0 % manji u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru rashoda za provedbu aktivnosti Bolnička zdravstvena zaštita, koji su ostvareni u iznosu od 8.782.200.150,00 kn, evidentirani su rashodi ostvareni u vezi s bolničkim limitima, odnosno u vezi s maksimalnim iznosom sredstava za provođenje bolničke zdravstvene zaštite i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite utvrđene ugovorima i dodacima ugovora u iznosu od 8.473.924.311,00 kn te rashodi ostvareni u vezi s izvršenim zdravstvenim uslugama na temelju ugovora zaključenih sa zdravstvenim ustanovama za eksplantacije, transplantacije, intervencijsku kardiologiju i neurologiju, medicinsku oplodnju, umjetne pužnice i troškove posebnih materijala u ukupnom iznosu od 308.275.839,00 kn.

Rashodi za primarnu zdravstvenu zaštitu ostvareni su u iznosu od 4.255.343.278,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode ostvarene za ugovorne liječnike primarne zdravstvene zaštite u iznosu od 3.191.400.724,00 kn, hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prijevoz u iznosu od 896.527.449,00 kn te zdravstvenu njegu u kući u iznosu od 166.523.733,00 kn.

Rashodi za novčane naknade osiguranicima ostvareni su u iznosu od 2.911.395.005,00 kn. Odnose se na naknade zbog bolesti i invalidnosti u iznosu od 1.440.957.559,00 kn, rodiljne naknade – obvezni rodiljni dopust u iznosu od 1.101.901.449,00 kn, naknade zbog privremene nesposobnosti za rad, zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu od 174.189.883,00 kn te druge naknade (specijalizacija pripravnika, rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije, naknade plaća hrvatskim braniteljima i druge naknade) u iznosu od 194.346.114,00 kn.

Rashodi za naknade za zdravstvenu zaštitu iz dopunskog zdravstvenog osiguranja ostvareni su u iznosu od 1.027.255.885,00 kn. Odnose se na rashode za naknade za zdravstvenu zaštitu iz dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja vezanu za javne bolnice u iznosu od 714.812.722,00 kn, privatne ordinacije, ljekarne i drugo u iznosu od 215.093.209,00 kn, domove zdravlja i zavode za javno zdravstvo u iznosu od 85.145.619,00 kn te lječilišta, psihijatrijske bolnice i druge zdravstvene ustanove u iznosu od 12.204.335,00 kn.

U okviru ostalih rashoda koji su ostvareni u iznosu od 4.352.694,00 kn vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na naknade šteta prema zahtjevima radnika oboljelih od bolesti uzrokovanih azbestom u iznosu od 4.175.793,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 40.118.471,00 kn. Vrijednosno značajniji u ukupnom iznosu od 37.502.297,00 kn odnose se na građevinske objekte u iznosu od 31.820.676,00 kn i nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu od 5.681.621,00 kn. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine veći su za 7.716.307,00 kn ili 23,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su povećani najvećim dijelom zbog kupnje četiri poslovna prostora za potrebe poslovanja ustrojstvenih jedinica u Zadru u iznosu od 21.278.404,00 kn, Puli u iznosu od 4.500.000,00 kn, Metkoviću u iznosu od 1.575.892,00 kn i Pločama u iznosu od 1.275.000,00 kn, stjecanja jednog poslovnog prostora zamjenom u Poreču u iznosu od 3.020.130,00 kn (izvršena zamjena nekretnina uz obvezu plaćanja HZZO-a razlike u vrijednosti zamijenjenih nekretnina) te obavljenih ulaganja na građevinskim objektima (adaptacije i uređenja prostora i saniranja posljedica od potresa na pojedinim lokacijama HZZO-a u Zagrebu).

U 2020. ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 1.260.044.993,00 kn, od čega se na višak prihoda obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi 1.127.493.951,00 kn, a dopunskog zdravstvenog osiguranja 132.551.042,00 kn. Ostvareni višak prihoda i primitaka sastoji se od viška prihoda redovnog poslovanja u iznosu od 219.475.544,00 kn, manjka prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 37.008.507,00 kn te primitaka od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 1.077.577.956,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prijašnjeg razdoblja iznosio je 658.233.463,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 601.811.530,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 6.069.304.539,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2020.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	233.779.374,00	253.743.480,00	108,5
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	6.513.927,00	6.421.122,00	98,6
1.2.	Građevinski objekti	163.077.317,00	192.026.729,00	117,8
1.3.	Postrojenja i oprema	15.501.543,00	14.979.445,00	96,6
1.4.	Prijevozna sredstva	1.112.167,00	1.111.035,00	99,9
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	23.165.105,00	23.171.798,00	100,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	24.409.315,00	16.033.351,00	65,7
2.	Financijska imovina	3.590.697.519,00	5.815.561.059,00	162,0
2.1.	Novčana sredstva	582.232.802,00	877.864.883,00	150,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	781.361.521,00	2.779.069.940,00	355,7
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	43.801.010,00	43.801.010,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.182.172.181,00	2.113.689.349,00	96,9
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.130.005,00	1.135.877,00	100,5
	Ukupno imovina	3.824.476.893,00	6.069.304.539,00	158,7
3.	Obveze	2.062.767.868,00	4.177.189.827,00	202,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	2.047.796.811,00	3.098.854.251,00	151,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	14.971.057,00	757.620,00	5,1
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	1.077.577.956,00	-
4.	Vlastiti izvori	1.761.709.025,00	1.892.114.712,00	107,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	3.824.476.893,00	6.069.304.539,00	158,7
	Izvanbilančni zapisi	664.084.700,00	663.851.475,00	100,0

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora koncem 2020., u odnosu na stanje početkom 2020., veća je za 2.244.827.646,00 kn ili 58,7 %.

Vrijednosno najznačajnije povećanje imovine odnosi se na financijsku imovinu koja je 2.224.863.540,00 kn ili 62,0 % veća. U okviru iskazane vrijednosti financijske imovine, depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo povećana su potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama koja su početkom 2020. iznosila 779.637.761,00 kn, a na koncu 2020. iznosila su 2.777.044.990,00 kn, što je 1.997.407.229,00 kn ili 256,2 % više.

Prema obrazloženju odgovorne osobe na povećanje potraživanja značajno je utjecalo provođenje epidemioloških mjera u cilju sprječavanja širenja bolesti COVID-19.

Osim redovitih sredstava na temelju zaključenih ugovora sa zdravstvenim ustanovama o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, odlukama Upravnog vijeća HZZO-a u ožujku i srpnju 2020., zbog navedenih okolnosti i problema likvidnosti, kao i nemogućnosti podmirivanja dospjelih obveza prema dobavljačima za lijekove i potrošni medicinski materijal, zdravstvenim ustanovama (kliničkim bolničkim centrima, kliničkim bolnicama i klinikama, općim bolnicama i specijalnim bolnicama) doznačena su dodatna sredstva iz proračuna u ukupnom iznosu od 902.500.000,00 kn u cilju pravodobne i optimalne opskrbe zdravstvenog sustava lijekovima i potrošnog materijala.

Građevinski objekti u iznosu od 192.026.729,00 kn odnose se na vrijednost poslovnih objekata u iznosu od 190.443.539,00 kn i stambenih objekata u iznosu od 1.583.190,00 kn. Poslovni objekti odnose se na uredske objekte u iznosu od 188.757.879,00 kn, odmaralište u iznosu od 1.668.867,00 kn i garaže u iznosu od 16.793,00 kn. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u iznosu od 28.949.412,00 kn ili 17,8 % odnosi se na prijenos s računa nefinancijske imovine u pripremi (poslovni prostori u Zadru, Dubrovniku i Virovitici), kupnju poslovnih prostora (u Puli, Pločama, Metkoviću i Poreču), povećanje knjigovodstvene vrijednosti tri stana u odnosu na procijenjenu vrijednost prodanih stanova i zamjenu poslovnog prostora.

Građevinski objekti u iznosu od 192.026.729,00 kn odnose se na 121 poslovni prostor u čvrstim objektima, 22 stana za službenike i namještenike, jedno odmaralište, tri garsonijere na moru, pet garaža te dvije barake. U okviru građevinskih objekata vrijednosno značajniji poslovni prostori u iznosu od 102.518.542,00 kn odnose se na vrijednost poslovnog prostora u Zadru u iznosu od 21.278.404,00 kn, Rijeci, ulica Slogin kula u iznosu od 12.808.030,00 kn, Sisku u iznosu od 9.078.708,00 kn, Dubrovniku u iznosu od 8.283.346,00 kn, Karlovcu u iznosu od 6.986.818,00 kn, Čakovcu u iznosu od 5.850.632,00 kn, Zagrebu, Branimirova ulica u iznosu od 5.771.830,00 kn, Splitu u iznosu od 5.762.958,00 kn, Zagrebu, Klovićeva ulica u iznosu od 5.250.694,00 kn, Puli u iznosu od 4.478.718,00 kn, Vukovaru u iznosu od 4.207.519,00 kn, Rijeci, Užarska ulica u iznosu od 4.411.689,00 kn, Varaždinu u iznosu od 4.296.034,00 kn i Bjelovaru u iznosu od 4.053.162,00 kn.

HZZO je koncem 2020. raspolagao s 22 stana, od čega je 14 stanova dano u najam. Od osam stanova koji se ne koriste, pet je namijenjeno za prodaju, a tri za službene potrebe HZZO-a.

Vrijednost postrojenja i oprema koncem 2020. iskazana je u iznosu od 14.979.445,00 kn, što je 522.098,00 kn ili 3,4 % manje u odnosu na početak godine. Odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu od 123.846.078,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 8.394.710,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu od 5.195.035,00 kn, medicinsku i laboratorijsku opremu, vrijednost uređaja, strojeva i opreme za ostale namjene u iznosu od 3.916.591,00 kn te ispravak vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 126.372.969,00 kn. U 2020. iz poslovnih knjiga isknižena je vrijednost postrojenja i opreme zbog neuporabljivosti na temelju obavljenog popisa imovine, odluka Upravnog vijeća HZZO-a i odluke čelnika HZZO-a o obavljanju izvanrednog popisa imovine nabavne i otpisane vrijednosti u iznosu od 14.994.917,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi iskazana je u iznosu od 23.171.798,00 kn. Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na ulaganja u uredske objekte u izgradnji u iznosu od 15.923.779,00 kn te ulaganja u rekonstrukciju i adaptaciju građevinskih objekata u pripremi u iznosu od 7.233.619,00 kn. Nefinancijska imovina u pripremi koja se odnosi na uredske objekte u izgradnji odnosi se na ulaganja u poslovni objekt (gradnja nove poslovne zgrade) na lokaciji Gradišćanska 8, Zagreb u iznosu od 15.150.381,00 kn, poslovni prostor u Dubrovniku (kotlovnica) u iznosu od 658.773,00 kn i poslovni prostor u Puli u iznosu od 114.625,00 kn.

Druga nefinancijsku imovinu iskazana je u iznosu od 16.033.351,00 kn. Vrijednosno značajnija druga nefinancijska imovina u iznosu od 13.621.184,00 kn odnosi se na ulaganja u računalne programe.

Ukupna potraživanja HZZO-a bez ispravka vrijednosti na koncu 2020. iskazana su u iznosu od 8.528.971.024,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 5.748.765.207,00 kn, potraživanja za depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih te ostala potraživanja u iznosu od 2.779.069.940,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.135.877,00 kn.

Obavljen je ispravak vrijednosti ukupnih potraživanja u iznosu od 3.635.075.858,00 kn te su na koncu 2020. nakon ispravka vrijednosti iskazana ukupna potraživanja u iznosu od 4.893.895.166,00 kn. Odnose se na potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 2.779.069.940,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.113.689.349,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.135.877,00 kn.

Na koncu 2020. iskazana su potraživanja u iznosu od 4.893.895.166,00 kn, što je 1.929.231.459,00 kn ili 65,1 % više u odnosu na potraživanja početkom 2020. kada su iznosila 2.964.663.707,00 kn. Vrijednosno najznačajnije povećanje potraživanja u iznosu od 1.997.708.419,00 kn odnosi se na potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo, a u okviru navedenih potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama koja su 1.997.407.229,00 kn ili 256,2 % veća.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo odnose se na potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama za zdravstvenu zaštitu u iznosu od 2.777.044.990,00 kn.

Prema evidenciji HZZO-a, potraživanja za dane predujmove od zdravstvenih ustanova u iznosu od 2.777.044.990,00 kn odnose se na potraživanja za doznačena sredstva za provođenje zdravstvene zaštite prema godišnjim ugovorima s bolničkim zdravstvenim ustanovama kao razlika između danog predujma isplaćenog maksimalnog iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limit) i izvršenih zdravstvenih usluga za obavljene usluge zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a u iznosu od 1.792.400.879,00 kn (od čega se na potraživanja za predujmove bolničkim zdravstvenim ustanovama u 2020. odnosi 1.045.027.735,00 kn te na potraživanja za dane predujmove u prijašnjim godinama 747.373.144,00 kn), potraživanja za predujmove za doznačena dodatna novčana sredstva bolničkim zdravstvenim ustanovama prema odlukama Upravnog vijeća iz ožujka i srpnja 2020. u iznosu od 885.375.317,00 kn i druga potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama za provođenje zdravstvene zaštite u iznosu od 99.268.794,00 kn.

Osim sredstava na temelju zaključenih ugovora sa zdravstvenim ustanovama o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, odlukama Upravnog vijeća HZZO-a u ožujku i srpnju 2020., zbog problema likvidnosti, kao i nemogućnosti podmirivanja dospjelih obveza prema dobavljačima za lijekove i potrošni medicinski materijal i bolesti COVID-19, bolničkim zdravstvenim ustanovama (kliničkim bolničkim centrima, kliničkim bolnicama i klinikama, općim bolnicama i specijalnim bolnicama) odobrena su i doznačena dodatna sredstva iz državnog proračuna u ukupnom iznosu od 902.500.000,00 kn, u cilju pravodobne i optimalne opskrbe zdravstvenog sustava lijekovima i potrošnim materijalom. Od ukupno 32 bolničke zdravstvene ustanove samo su dvije opravdale dobivena dodatna sredstva i dostavile račune HZZO-u o obavljenim zdravstvenim uslugama u iznosu od 17.124.682,00 kn.

Potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama imaju značajni trend povećanja. Na koncu 2018. navedena potraživanja iskazana su u iznosu od 234.120.277,00 kn, na koncu 2019. u iznosu od 779.637.761,00 kn (od čega se na potraživanja od bolničkih zdravstvenih ustanova odnosi 747.373.144,00 kn), a na koncu 2020. u iznosu od 2.777.044.990,00 kn (od čega se na potraživanja od 55 bolničkih zdravstvenih ustanova odnosi 2.677.776.196,00 kn).

Potraživanja za prihode poslovanja iskazana su u iznosu od 5.748.765.207,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 5.587.995.288,00 kn odnose se na potraživanja za doprinose obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 3.320.457.005,00 kn, potraživanja od osiguranika za premiju po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.752.641.612,00 kn (od čega se na utužena potraživanja odnosi 198.716.262,00 kn) te potraživanja od inozemnih osiguravatelja po obračunu u iznosu od 514.896.671,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja iskazan je u iznosu od 3.635.075.858,00 kn te je knjigovodstvena vrijednost iskazana u iznosu od 2.113.689.349,00 kn.

Potraživanja za doprinose obveznog zdravstvenog osiguranja manja su za 526.064.304,00 kn ili 13,7 % u odnosu na početak 2020. kada su iznosila 3.846.521.309,00 kn, dok su potraživanja za premije po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja veća za 143.789.414,00 kn ili 8,9 % u odnosu na početak 2020. kada su iznosila 1.608.852.198,00 kn.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.135.877,00 kn odnose se na potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a koji su prodani na obročnu otplatu.

Od ukupno iskazanih potraživanja na koncu 2020. u iznosu od 4.893.895.166,00 kn, prema evidenciji HZZO-a dospjela potraživanja iznose 4.347.054.541,00 kn, a nedospjela 546.840.625,00 kn. Većina dospjelih potraživanja u iznosu od 4.285.274.820,00 kn odnosi se na potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama u iznosu od 2.777.044.990,00 kn, potraživanja za premije dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 936.253.605,00 kn i potraživanja za doprinose osnovnog zdravstvenog osiguranja i zaštite zdravlja na radu u iznosu od 571.976.225,00 kn. Do konca listopada 2021. naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 30.460.921,00 kn, bez potraživanja za doprinose čiju evidenciju zaduženja, naplate, stanje duga i kontrolu naplate obavlja Porezna uprava.

HZZO poslovanje obavlja putem računa otvorenih u Hrvatskoj narodnoj banci i Hrvatskoj poštanskoj banci. Odredbama Naredbe o načinu uplaćivanja prihoda, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2020. godini (Narodne novine 6/20, 67/20 i 144/20) propisani su računi na koje se uplaćuju prihodi HZZO-a po osnovi obveznog zdravstvenog osiguranja i po osnovi dopunskog zdravstvenog osiguranja. Vrijednosno značajnija novčana sredstva u iznosu od 661.849.062,00 kn odnose se na sredstva od premija po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja te na sredstva po osnovi obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 209.779.276,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici iskazani u vrijednosti od 43.801.010,00 kn odnose se na udjele u pet trgovačkih društava.

Ukupne obveze na koncu 2020. iskazane su u iznosu od 4.177.189.827,00 kn, što je 2.114.421.959,00 kn ili 102,5 % više u odnosu na početak godine. Vrijednosno značajnije obveze odnose se za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 3.069.995.091,00 kn te obveze za zajam u iznosu od 1.077.577.956,00 kn.

Na koncu 2020. vrijednosno značajnije su povećane obveze za zajmove od državnog proračuna u iznosu od 1.077.577.956,00 kn, a kojih nije bilo početkom godine te obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 1.048.629.672,00 kn ili 51,9 %. U odnosu na početak godine vrijednosno najznačajnije smanjene su obveze za materijalne rashode u iznosu od 5.782.456,00 kn ili 49,6 %.

Vrijednosno značajnije obveze za naknade građanima i kućanstvima u ukupnom iznosu od 2.237.014.522,00 kn odnose se na obveze za lijekove na recepte u iznosu od 1.173.359.698,00 kn, obveze za posebno skupe lijekove u iznosu od 400.368.386,00 kn, obveze za liječenje u inozemstvu za osiguranike Republike Hrvatske u iznosu od 395.162.438,00 kn, obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja zaposlenika proračunskih korisnika državnog proračuna) u iznosu od 198.632.036,00 kn te obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja ostali osiguranici, pravne i fizičke osobe) u iznosu od 69.491.964,00 kn.

Obveze za zajam u iznosu od 1.077.577.956,00 kn odnose se na obveze prema državnom proračunu za beskamatni zajam. Tijekom 2020. Ministarstvo financija odobrilo je HZZO-u beskamatni zajam u iznosu od 1.463.309.896,00 kn u skladu s odredbama članka 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu, kojima je propisano da će Republika Hrvatska osigurati sredstva za isplatu beskamatnog zajma za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeca obveza, ako se povratom, oslobođenjem od plaćanja odnosno odgodom plaćanja i/ili obročnom otplatom poreza na dohodak, prireza porezu na dohodak i doprinosa sukladno posebnom propisu kojim se uređuje opći porezni postupak smanje prihodi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Prema Naputku o načinu isplate beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje određeno je da će se povrat dijela sredstava zajma, isplaćenog u skladu s navedenim Naputkom obavljati Ministarstvu financija na račun državnog proračuna sukcesivno u visini naplate odgođenog i/ili obročnom otplatom doprinosa. HZZO je u kolovozu 2020. Financijskoj agenciji dao suglasnost da se sve uplate odgođenih doprinosa od 1. lipnja 2020. pa nadalje uplaćuju na račun državnog proračuna.

Tijekom 2020. u skladu s navedenim Naputkom, HZZO je vratio dio navedenog beskamatnog zajma u iznosu od 385.731.941,00 kn te su na koncu 2020. nedospjele obveze za beskamatni zajam u iznosu od 1.077.577.956,00 kn. Prema odredbama članka 29., stavka 3. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21), preostali dio zajma koji nije vraćen HZZO je dužan vratiti u roku od tri godine počevši od 2021.

Od ukupnih obveza iskazanih koncem 2020. u iznosu od 4.177.189.827,00 kn na dospjele obveze odnosi se 657.137.593,00 kn, a na nedospjele obveze 3.520.052.234,00 kn.

Vrijednosno značajnije dospjele obveze odnose se na dospjele obveze za lijekove na recepte u iznosu od 401.052.562,00 kn te dospjele obveze u iznosu od 193.982.390,00 kn za povrat naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede bolovanja zaposlenika proračunskih korisnika državnog proračuna, koje se isplaćuju navedenim osiguranicima na teret sredstava HZZO-a, u skladu s odredbama Zakona.

Vrijednosno značajnije nedospjele obveze odnose se na beskamatni zajam od državnog proračuna u iznosu od 1.077.577.956,00 kn, lijekove na recepte u iznosu od 772.307.136,00 kn, posebno skupe lijekove u iznosu od 394.401.911,00 kn te nedospjele obveze za liječenje u inozemstvu za osiguranike Republike Hrvatske u iznosu od 377.958.025,00 kn.

Izvanbilančni zapisi koncem 2020. iskazani u iznosu od 663.851.475,00 kn odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 628.313.498,00 kn, primljena jamstva (garancije i zadužnice) u iznosu od 33.889.015,00 kn i druge izvanbilančne zapise u iznosu od 1.648.962,00 kn. Uz Bilješke je dan pregled 35 sudskih sporova.

Vlastiti izvori u iznosu od 1.892.114.712,00 kn odnose se na vlastite izvore u iznosu od 297.544.489,00 kn, višak primitaka od financijske imovine u iznosu od 1.077.577.956,00 kn, obračunane prihode poslovanja u iznosu od 2.069.200.771,00 kn, obračunane prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.135.877,00 kn te stavke koje umanjuju vlastite izvore, a odnose se na ispravak vlastitih izvora za obveze u iznosu od 1.077.577.956,00 kn i manjak prihoda u iznosu od 475.766.425,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave za 2020., koji je HZZO donio u studenome 2019., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 81.517.171,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2020. doneseno je 12 izmjena i dopuna Plana nabave. Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave, iz prosinca 2020., procijenjena vrijednost nabave iznosila je 151.032.372,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Povećana je procijenjena vrijednost početnog Plana nabave, najvećim dijelom zbog toga što je izmjenama i dopunama Plana nabave iz siječnja 2020. planirana nabava usluga izgradnje sustava e-HZZO procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 80.292.000,00 kn.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama HZZO-a, u skladu s odredbom članka 28., stavka 3. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16). U skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20), Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020. zaključena su 32 ugovora i sedam okvirnih sporazuma o javnoj nabavi roba, usluga i radova u vrijednosti od 38.839.646,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 26 ugovora o nabavi roba, usluga i radova u vrijednosti od 21.670.071,00 kn te sedam okvirnih sporazuma o nabavi robe i usluga u vrijednosti od 14.272.945,00 kn.

Na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave poziva za nadmetanje zaključeno je šest ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 2.896.630,00 kn.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, HZZO je zaključio 28 ugovora o nabavi roba i usluga i četiri dodatka ugovora u ukupnom iznosu od 27.901.711,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn iznosila je ukupno 9.955.264,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu usluga odnosi 6.023.314,00 kn, roba 3.056.568,00 kn te na radove 875.382,00 kn.

Vrijednost nabave prema zaključenim ugovorima i okvirnim sporazumima o nabavi roba, usluga i radova značajno se razlikuje od procijenjene vrijednosti nabave planirane Planom nabave za 2020., najvećim dijelom zbog toga što do konca 2020. nije zaključen ugovor u vezi s predmetom nabave Projekt e-HZZO Usluga izgradnje sustava e-HZZO procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 80.292.000,00 kn. Na odluku o odabiru bila je izjavljena žalba, a ugovor još nije zaključen jer se čeka suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Pojedini vrijednosno značajniji planirani postupci koji nisu provedeni, ukupne procijenjene vrijednosti od 15.398.571,00 kn odnose se na dodatna ulaganja na zajedničkim poslovnim objektima u Osijeku i Šibeniku, a koje je trebao provesti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje te postupke nabave umjetnih pužnica i nabave inzulinskih pumpi koje su trebali provesti Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice i Klinički bolnički centar Zagreb.

HZZO je u lipnju 2017. donio Pravilnik o jednostavnoj nabavi i u ožujku 2020. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o jednostavnoj nabavi. Navedenim Pravilnikom uređuju se pravila, uvjeti i postupci provođenja nabave roba i usluga te provedba projektnih natječaja procijenjene vrijednosti nabave do 200.000,00 kn, odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti nabave do 500.000,00 kn, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Pravilnikom je propisano da naručitelj izravnim ugovaranjem bez provođenja postupka jednostavne nabave, temeljem narudžbenice ili ugovora na temelju jedne ili više dostavljenih ponuda, može provesti jednostavnu nabavu u slučajevima koji su Zakonom određeni kao izuzeće od njegove primjene te kada je procijenjena vrijednost manja od 20.000,00 kn. Za pripremu i provedbu postupaka jednostavne nabave ravnatelj HZZO-a unutarnjom odlukom imenuje stručno povjerenstvo za jednostavnu nabavu od najmanje tri člana.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 1. rujna 2021. do 10. veljače 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 52/13 i 94/14)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
5. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
7. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (Narodne novine 117/19, 32/20, 42/20, 58/20 i 124/20)
8. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
9. Zakon o javnoj nabavi
10. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
11. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09)

12. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19 i 141/20)
13. Zakon o osnovici plaće u javnim službama (Narodne novine 39/09 i 124/09)
14. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
15. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19 i 56/20)
16. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
17. Sporazum o osnovici za izračun plaće u javnim službama (Narodne novine 2/19)
18. Zakon o podacima i informacijama u zdravstvu (Narodne novine 14/19)
19. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju
20. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju
21. Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19 i 147/20)
22. Mreža javne zdravstvene službe (Narodne novine 101/12, 31/13, 113/15 i 20/18)
23. Zakon o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16 i 106/18)
24. Zakon o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine 151/05, 36/09, 75/09, 76/13 i 152/14)
25. Pravilnik o načinu obračunavanja i plaćanja te izvješćivanja o prihodu obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti (Narodne novine 135/14 i 128/17)
26. Statut Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
27. Odluka o ograničavanju korištenja sredstava predviđenih državnim proračunom Republike Hrvatske i financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za 2020. (Narodne novine 41/20)
28. Odluka o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 56/17, 73/17 – ispravak, 30/18, 35/18 – ispravak, 119/18, 32/19, 62/19, 94/19, 104/19, 22/20, 84/20, 123/20 i 147/20)
29. Uputa o provođenju popisa imovine, obveza i potraživanja u HZZO-u (listopad 2019.)
30. Pravilnik o jednostavnoj nabavi
31. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta HZZO-a (studeni 2018.)
32. Pravilnik o stručnom obrazovanju, stručnom usavršavanju i specijalističkom usavršavanju radnika HZZO-a (siječanj 2020.)
33. Pravilnik o zakupu i prodaji poslovnog prostora u vlasništvu HZZO-a (srpanj 2014.)
34. Procedura o upravljanju i raspolaganju nekretninama (listopad 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa, unutarnji akti, odluke te druga dokumentacija i informacije o poslovanju HZZO-a. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika.

Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima HZZO-a, Program rada HZZO-a 2020. – 2022. i Izvješće o poslovanju HZZO-a za 2020. Provjerena je dokumentacija u vezi s popisom imovine i obveza, obračunom plaća i naknadama za zaposlene, ulaznim računima, evidentiranjem prihoda, rashoda i primitaka, postupcima javne nabave i druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima HZZO-a te pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode te obveze.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. HZZO vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o приходима i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

U poslovnim knjigama za 2020. nisu evidentirani rashodi za usluge održavanja EPP sustava (*endpoint protection platform*) u iznosu od 87.275,00 kn za razdoblje od konca veljače do konca prosinca 2020. Pružatelj usluge je mjesečne račune za obavljene usluge iz 2020. ispostavio u veljači 2021., što nije u skladu s Ugovorom o nabavi usluga održavanja EPP sustava iz veljače 2020., kojim je ugovoreno mjesečno ispostavljanje računa. Uz račune su priloženi sastavljeni mjesečni izvještaji o aktivnostima i opisu usluga održavanja s datumima obavljenih aktivnosti. Rashodi za usluge održavanja EPP sustava evidentirani su u poslovnim knjigama za 2021. i plaćeni na teret financijskog plana za 2021.

S obzirom na to da je HZZO na temelju zaključenog Ugovora o nabavi navedenih usluga i sastavljenih mjesečnih izvješća pružatelja usluga raspolagao podacima i činjenicama u vezi s obavljenim uslugama održavanja EPP sustava, navedeni rashodi održavanja trebali su biti priznati i evidentirani u poslovnim knjigama u rashodima za 2020., do zaprimanja računa, na pasivnim vremenskim razgraničenjima. Svrha vremenskih razgraničenja je objektivno prikazivanje rezultata poslovanja kroz iskazivanje rashoda u razdoblju na koje se odnose. Prema odredbi članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20), rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama rashode evidentirati na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U okviru rashoda za računalne usluge koji su ostvareni u iznosu od 7.883.630,00 kn evidentirani su rashodi za usluge adaptivnog održavanja računalnih programa u ukupnom iznosu od 409.500,00 kn (usluge održavanja poslovnog sustava Argosy u iznosu od 212.500,00 kn, usluge održavanja CEZIH portala u iznosu od 190.000,00 kn te usluge održavanja sustava javnog ključa HZZO-a (PKI) u iznosu od 7.000,00 kn).

Prema zaključenim ugovorima s izvršiteljima, adaptivna održavanja navedenih računalnih programa odnose se na razvoj programskog rješenja, odnosno nadogradnju poslovnog sustava, funkcionalnu doradu, izradu *web*-servisa ili izradu aplikativnih rješenja prema propisanom standardu implementacije *web*-servisa u HZZO-u te usluge promjena u softverskoj okolini (novi hardver, novi sistemski softver) ili izmjene konfiguracija, kao što su projektiranje, testiranje i izrada optimalnog pristupa potrebnih procedura i postupaka. Za iznos navedenih rashoda u poslovnim knjigama nije evidentirano povećanje vrijednosti računalnih programa.

S obzirom na to da se uslugama adaptivnog održavanja računalnih programa mijenjaju svojstva i poboljšava funkcionalnost programa, navedeni rashodi imaju obilježja ulaganja u računalne programe i trebali su biti evidentirani, umjesto u okviru rashoda za računalne usluge, u okviru rashoda ulaganja u računalne programe i za iznos ulaganja istodobno je trebalo evidentirati povećanje vrijednosti odgovarajuće imovine (računalnih programa). Za usluge adaptivnog održavanja navedenih računalnih programa u ukupnom iznosu od 409.500,00 kn manje su iskazani imovina i vlastiti izvori. Odredbom članka 58. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su rashodi za dodatna ulaganja, ulaganja kojima se produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine kao npr. ulaganja u obnovu, rekonstrukciju ili povećanje nefinancijske imovine koja ne moraju biti uvjetovana stanjem imovine. Za vrijednost dodatnih ulaganja povećava se vrijednost imovine na kojoj je ulaganje izvršeno.

Državni ured za reviziju nalaže rashode koji se odnose na usluge adaptivnog održavanja računalnih programa kojima se mijenjaju svojstva i poboljšava funkcionalnost računalnih programa evidentirati u okviru rashoda ulaganja u računalne programe i povećati vrijednosti imovine na kojoj je ulaganje izvršeno.

U okviru Programa razvoja interneta i širokopojasnog pristupa internetu na područjima od posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima i otocima, nabavljeno je sedam računalnih programa informatizacije zdravstvenog sustava vezane na sustav CEZIH (Informatizacija patronažnih sestara, e-Teleradiologija, e-Novorođenče, e-Usluge, Podrška procesima propisivanja, odobravanja i izdavanja medicinskih pomagala, Praćenje zdravstvenog stanja kroničnih pacijenata mobilnim tehnologijama u sustavu patronažnih sestara i povezivanje u cjelovit zdravstveni sustav te Fizikalna terapija). Zapisnike o preuzimanju navedenih računalnih programa, osim računalnog programa e-Teleradiologija (koji je preuzeo Dom zdravlja Splitsko-dalmatinske županije), sastavili su i ovjerali od 2014. do 2016. dobavljači i HZZO. Plaćanje računalnih programa obavio je HAKOM. Iako je HZZO predložio nabavu navedenih programa te zajedno s HAKOM-om zaključio ugovore s dobavljačima o nabavi i zapisnički preuzeo šest (od sedam) programa, prihvatio je korištenje i evidentirao u poslovnim knjigama dva računalna programa (e-Novorođenče i e-Usluge), dok ostala četiri računalna programa HZZO nije evidentirao u svojim poslovnim knjigama. S obzirom na to da je HZZO ugovorio i zapisnički preuzeo navedene računalne programe, Državni ured za reviziju je obavljenim revizijama prethodnih godina preporučio poduzeti aktivnosti za primopredaju navedenih programa korisnicima programa. U listopadu 2020. HZZO je u Planu provedbe naloga i preporuka i izvještavanja o provedbi dostavljenom Državnom uredu za reviziju naveo da je spomenuta preporuka provedena na način da je Zakonom o podacima i informacijama u zdravstvu koji je stupio na snagu u veljači 2019. jasno propisana nadležnost Ministarstva zdravstva i nadležnost HZZO-a.

Stoga je Ministarstvo zdravstva u listopadu 2020. ugovorilo održavanje sustava CEZIH u okviru kojeg je ugovoreno i održavanje funkcionalnosti središnje web-aplikacije za patronažne sestre (CISP), Podrška procesima propisivanja, odobravanja i izdavanja medicinskih pomagala E-pomagala, Praćenje zdravstvenog stanja kroničnih pacijenata u Portalu zdravlja i mobilnom portalu zdravlja te kompletne funkcionalnosti Fizikalna terapija (E-fizikalna). Revizijom je utvrđeno da nije obavljena primopredaja navedenih računalnih programa te računalni programi i nadalje nisu evidentirani u imovini HZZO-a ni u imovini Ministarstva zdravstva. Iz dokumentacije nije moguće utvrditi tko koristi računalne programe.

Državni ured za reviziju i nadalje preporučuje u dogovoru s Ministarstvom zdravstva poduzimati aktivnosti kako bi navedeni računalni programi bili evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima korisnika programa.

- 1.2. *U vezi s nalogom da se u poslovnim knjigama rashodi evidentiraju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, HZZO u Očitovanju navodi da je Služba za financije i računovodstvo račune zaprimila u veljači 2021. i na temelju njih su evidentirani rashodi. Prije toga nije zaprimljen nikakav dokument iz kojeg bi Služba za financije i računovodstvo imala saznanja da je naprijed navedeni ugovor zaključen i da je temeljem toga pružena usluga. Stoga nije ni bilo provedeno knjiženje kako je navedeno u Nalazu, jer nije bilo vjerodostojne dokumentacije temeljem koje bi se provelo knjiženje. Nadalje, navodi da je na mrežnim stranicama HZZO-a u studenome 2020. objavljena obavijest svim ustrojstvenim jedinicama HZZO-a do kojeg se datuma zaprimaju računi za prethodnu godinu, a sve u cilju poštovanja roka za izradu financijskih izvještaja i pravilnog evidentiranja rashoda. Također je i svim rukovoditeljima službi Direkcije 7. siječnja 2021. upućena e-poruka da žurno dostave u Službu za financije i računovodstvo sve račune koji se nalaze u njihovim službama, a odnose se na 2020.*

U vezi s nalogom da se rashodi za usluge adaptivnog održavanja računalnih programa kojima se mijenjaju svojstva i poboljšava funkcionalnost računalnih programa evidentiraju u okviru rashoda ulaganja u računalne programe te poveća vrijednosti imovine na kojoj je ulaganje izvršeno, HZZO u Očitovanju navodi da su u poslovnim knjigama evidentirani rashodi za usluge adaptivnog održavanja u ukupnom iznosu od 409.500,00 kn na temelju dokumenata u kojima je označeno da se radi o usluzi, i to prema 1. Ugovoru broj 20/20 za nabavu usluge održavanja HZZO (CEZIH) portala. Predmet ugovora je usluga održavanja HZZO (CEZIH) portala. U Planu nabave koji je donijelo Upravno vijeće u prosincu 2019. planirana je nabava na računu 3238 – računalne usluge. U Odluci Upravnog vijeća o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju HZZO-a za provedbu postupka nabave usluge održavanja HZZO (CEZIH) portala iz studenoga 2019. utvrđeno je da su financijska sredstva osigurana na poziciji 3238 – računalne usluge. Prema 2. Ugovoru broj 26/20 po OS 14/20 o nabavi usluge održavanja sustava javnog ključa (PKI) predmet ugovora je usluga održavanja sustava javnog ključa. U Planu nabave koji je donijelo Upravno vijeće planirana je nabava na računu 3238 – računalne usluge. U Odluci Upravnog vijeća o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju HZZO-a za provedbu postupka nabave usluge održavanja sustava javnog ključa iz studenoga 2019. utvrđeno je da su financijska sredstva osigurana na poziciji 3238 – računalne usluge. Prema 3. Ugovoru broj 31/20 o nabavi usluge korektivnog i adaptivnog održavanja poslovnog sustava Laus – Argosy predmet ugovora je usluga korektivnog i adaptivnog održavanja. U Planu nabave koji je donijelo Upravno vijeće planirana je nabava na računu 3238 – računalne usluge.

U Odluci Upravnog vijeća o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju HZZO-a za provedbu postupka nabave usluge korektivnog i adaptivnog održavanja poslovnog sustava Laus – Argosy iz siječnja 2020. utvrđeno je da su financijska sredstva osigurana na poziciji 3238 – računalne usluge.

HZZO obrazlaže da Služba za financije i računovodstvo nije nadležna te ne raspolaže informatičko-inženjerskom kompetencijom za tumačenje je li nešto usluga ili imovina (ima li adaptivno ili bilo koje drugo informatičko održavanje karakter eventualnih promjena svojstava ili poboljšanja funkcionalnosti), nego se isključivo rukovodi vjerodostojnom knjigovodstvenom dokumentacijom koja je temelj za knjiženje, u skladu s odredbom članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Prema mišljenju Sektora informatike HZZO-a bez obzira na to što svi poslovni dokumenti govore o usluzi (Odluka Upravnog vijeća, Plan nabave), prema kojima je zaključen Ugovor o nabavi usluga korektivnog i adaptivnog održavanja poslovnog sustava Argosy, djelomično se može govoriti da se obavljene usluge odnose na promjene funkcionalnosti, ali ne i u kojem omjeru. Za usluge adaptivnog održavanja CEZIH portala HZZO-a mišljenje navedenog Sektora je da se radi o uslugama, jer se koriste ljudski resursi ponuditelja za funkcionalnu doradu, izradu web-servisa ili izradu aplikativnih rješenja prema propisanom standardu implementacije web-servisa u HZZO-u. Za usluge adaptivnog održavanja sustava javnog ključa (PKI) navodi da se odnose na utrošene adaptivne sate (usluge) jer se koriste ljudski resursi za promjene u PKI okolini i obuhvaćaju izmjene konfiguracije u PKI sustavu.

U vezi s preporukom da se u dogovoru s Ministarstvom zdravstva poduzmu aktivnosti kako bi računalni programi bili evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima korisnika programa HZZO se nije očitovao.

- 1.3. Državni ured za reviziju ostaje kod danih naloga. U vezi s evidentiranjem rashoda u poslovnim knjigama, činjenica da Služba za financije i računovodstvo nije imala pravodobna saznanja o nastalom poslovnom događaju ili da pružatelj usluga nije pravodobno ispostavio račun za izvršene usluge ne znači da poslovni događaj nije trebao biti evidentiran u razdoblju kad je nastao. HZZO je uspostavio sustave unutarnjih kontrola u dijelu koji se odnosi na donošenje procedura za kolanje dokumentacije između ustrojstvenih jedinica HZZO-a, ali one nisu dovoljne jer se pojedini poslovni događaji ne evidentiraju pravodobno.

Nepravilnost koja se odnosi na usluge adaptivnog održavanja računalnih programa utvrđena je i obavljenim revizijama prethodnih godina, kada je dani nalog prihvaćen. U Planu provedbe naloga i preporuka i izvještavanja o provedbi revizije za 2018., HZZO je u vezi s nepravilnosti koja se odnosi na usluge adaptivnog održavanja računalnih programa naveo da će nalog biti proveden na način da će se u tehničkoj dokumentaciji za nabavu održavanja računalnih programa, kao i u pripadajućim računima jasno iskazivati dio koji je namijenjen za nadogradnju računalnih programa (adaptivno održavanje) kako bi se ispravno evidentiralo povećanje vrijednost odgovarajuće imovine.

Državni ured za reviziju skreće pozornost da se navedeni rashodi za ugovorene usluge adaptivnog održavanja računalnih programa kojima se povećava vrijednost imovine trebaju pravilno planirati financijskim planom prema ekonomskoj klasifikaciji u okviru nabave nefinancijske imovine.

2. Rashodi

2.1. Rashodi su ostvareni u iznosu od 27.094.466.464,00 kn. Odnose se na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 26.656.022.048,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 276.988.642,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 88.931.678,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 40.118.471,00 kn, financijske rashode u iznosu od 28.052.931,00 kn i ostale rashode u iznosu od 4.352.694,00 kn.

– Financiranje bolničke zdravstvene zaštite

U okviru rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade iskazani su rashodi za provedbu aktivnosti Bolnička zdravstvena zaštita u iznosu od 8.782.200.150,00 kn, što je 656.125.457,00 kn ili 7,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu kada su iskazani u iznosu od 9.438.325.607,00 kn. Odnose se na zaprimljene račune za provođenje bolničke zdravstvene zaštite i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite utvrđene ugovorima i dodacima ugovora (rashodi ostvareni u vezi s bolničkim limitima) u iznosu od 8.473.924.311,00 kn te rashode ostvarene u vezi s izvršenim zdravstvenim uslugama na temelju ugovora zaključenih sa zdravstvenim ustanovama za eksplantacije, transplantacije, intervencijsku kardiologiju, intervencijsku neurologiju i neuroradiologiju, intervencijsku gastroenterologiju, medicinsku oplodnju, umjetne pužnice, troškove posebnih materijala i druge rashode u ukupnom iznosu od 308.275.839,00 kn.

Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana HZZO-a za 2020., rashodi za provedbu aktivnosti Bolnička zdravstvena zaštita izvršeni su u iznosu od 10.770.046.722,00 kn, a financirani su iz doprinosa za zdravstveno osiguranje i sredstava državnog proračuna. Vrijednosno najznačajnija sredstva državnog proračuna u iznosu od 900.000.000,00 kn odnose se na dodatna novčana sredstva namijenjena bolničkim zdravstvenim ustanovama za pravodobnu i optimalnu opskrbu zdravstvenog sustava lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom zbog djelovanja aktualne epidemiološke situacije uzrokovane bolesti COVID-19.

Iz navedenih sredstava financirane su izvršene ugovorne usluge bolničkih zdravstvenih ustanova u 2020. u iznosu od 8.782.200.150,00 kn, izvršene usluge u 2019. u iznosu od 57.443.520,00 kn, a razlika u iznosu od 1.930.403.052,00 kn odnosi se na isplaćene predujmove bolničkim zdravstvenim ustanovama, odnosno doznačena sredstva bolničkim zdravstvenim ustanovama u skladu sa zaključenim ugovorima i dodacima ugovora, a koja nisu opravdana izvršenim uslugama i u poslovnim knjigama HZZO-a evidentirana su kao potraživanje od bolničkih zdravstvenih ustanova.

Zdravstvene ustanove financiraju se na temelju ugovora i dodataka ugovora zaključenih s HZZO-om, kojima se ugovara maksimalni godišnji iznos sredstava za provođenje zdravstvene zaštite („limit“) i sredstva za dodatne zdravstvene usluge (eksplantacije, transplantacije, intervencijska kardiologija, intervencijska neurologija, intervencijska gastroenterologija, medicinska oplodnja, umjetne pužnice, troškovi posebnih materijala). Ugovaranje usluga provođenja bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite provodi se u skladu s Mrežom javne zdravstvene službe, koju donosi ministar zdravstva i kojom su utvrđene ustanove, djelatnosti, kao i broj postelja za pružanje bolničke zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a i broj mjesta dnevne bolnice.

Model plaćanja usluga za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite na temelju odluka Upravnog vijeća HZZO-a iz prosinca 2019. i ožujka 2020. sastoji se od maksimalnog iznosa sredstava utvrđenog za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a (maksimalni iznos za zdravstvenu zaštitu) i dodatnog prihoda koji se ostvaruje na temelju pokazatelja rada u bolničkim zdravstvenim ustanovama koje provode liječenje bolesnika oboljelih od akutnih bolesti (akutne bolničke zdravstvene ustanove).

Bolničkim zdravstvenim ustanovama isplaćuje se mjesečno dio ugovorenog maksimalnog iznosa sredstava utvrđenog za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama u visini od 90,0 %, a ostatak u visini od 10,0 % isplaćuje se zdravstvenim ustanovama po izvršenju zdravstvenih usluga (iznimno u 2020. zbog proglašenja pandemije COVID-19 bolnicama se na temelju Odluke Upravnog vijeća HZZO-a iz travnja 2020. isplaćivalo unaprijed 100,0 % ugovorenog maksimalnog iznosa sredstava).

Na temelju utvrđenih parametara i odluka Upravnog vijeća HZZO-a ukupna odobrena sredstva za provedbu aktivnosti Bolnička zdravstvena zaštita za 2020. iznose 10.739.638.337,00 kn.

Na temelju odluka Upravnog vijeća HZZO-a iz ožujka i srpnja 2020. odobrena su bolničkim zdravstvenim ustanovama dodatna novčana sredstva u iznosu od 900.000.000,00 kn.

Kriterij za raspored dodatnih sredstava, prema odlukama ministra zdravstva, bila je dospelost obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, sanitetskog materijala, krvi i krvnih pripravaka (obveze s prekoračenjem roka plaćanja preko 365 dana za opće bolnice i specijalne bolnice i obveze s prekoračenjem roka plaćanja preko 180 dana za kliničke bolničke centre, kliničke bolnice i klinike). Od ukupnog iznosa odobrenih dodatnih novčanih sredstava, općim bolnicama odobrena su i doznačena dodatna novčana sredstva u iznosu od 442.163.884,00 kn, kliničkim bolničkim centrima, kliničkim bolnicama i klinikama u iznosu od 430.536.069,00 kn te specijalnim bolnicama u iznosu od 27.300.047,00 kn.

Dodatna novčana sredstva uključena su u ugovore i dodatke ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, koje je HZZO zaključio s bolničkim zdravstvenim ustanovama. Ugovorima i dodacima ugovora određeno je da su zdravstvene ustanove obvezne doznačena dodatna novčana sredstva pravdati ispostavljanjem računa za provedenu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Potraživanja od bolničkih zdravstvenih ustanova za isplaćene predujmove koje bolničke zdravstvene ustanove nisu mogle opravdati izvršenim radom evidentirana su u iznosu od 2.677.776.196,00 kn. Odnose se na isplaćene predujmove bolničkim zdravstvenim ustanovama u 2020. u iznosu od 1.930.403.052,00 kn za bolničke limite i dodatna sredstva te isplaćene predujmove bolničkim zdravstvenim ustanovama u prijašnjim godinama u iznosu od 747.373.144,00 kn.

Upravno vijeće HZZO-a je u svibnju 2020. donijelo Odluku o načinu vraćanja isplaćenih maksimalnih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga. Navedenom Odlukom utvrđeno je da će bolničke zdravstvene ustanove neizvršeni „limit“ nadoknaditi većim izvršenjem tijekom 2020. u odnosu na ugovoreni maksimalni iznos novčanih sredstava utvrđen za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a za 2020. Navedena Odluka do vremena obavljanja revizije (listopad 2021.) nije provedena, jer većina bolničkih zdravstvenih ustanova tijekom 2020. nije imala veće izvršenje kojim bi opravdala neizvršeni „limit“ iz prijašnjih godina.

S obzirom na značajan iznos iskazanih potraživanja od bolničkih zdravstvenih ustanova za isplaćene predujmove za utvrđene limite, a za koje bolničke zdravstvene ustanove nisu izvršile usluge te s obzirom na to da se navedena potraživanja iz godine u godinu povećavaju, Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti na iznalaženju učinkovitog načina pravdanja (zatvaranja) navedenih potraživanja za dane predujmove.

Državni ured za reviziju, također, preporučuje utvrditi osnovne uzroke odstupanja vrijednosti izvršenih bolničkih zdravstvenih usluga od vrijednosti bolničkih zdravstvenih usluga utvrđenih limitom i ugovorenih navedenih usluga (isplaćenih predujmova bolničkim zdravstvenim ustanovama), kao i uzroke nemogućnosti bolničkih zdravstvenih ustanova da pravodobno podmiruju preuzete obveze te u skladu s utvrđenim uzrocima poduzimati aktivnosti kako bi način utvrđivanja limita bolničkim zdravstvenim ustanovama bio učinkovitiji.

Državni ured za reviziju mišljenja je da je dodatna novčana sredstva za podmirenje obveza bolničkih zdravstvenih ustanova prema dobavljačima lijekova, sanitetskog materijala, krvi i krvnih pripravaka trebalo doznačiti Ministarstvo zdravstva (na način kao u sličnim situacijama prijašnjih godina). Uključivanjem dodatnih novčanih sredstava za podmirenje obveza u ugovore i dodatke ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i obvezivanjem bolničkih zdravstvenih ustanova da navedena sredstva opravdaju izvršenim uslugama, povećala su se potraživanja HZZO-a od bolničkih zdravstvenih ustanova za dane predujmove za koje je upitno njihovo pravdanje. Osim toga, bolničkim zdravstvenim ustanovama nisu smanjene obveze jer iako su dodatnim sredstvima smanjene obveze prema dobavljačima lijekova, sanitetskog materijala, krvi i krvnih pripravaka, za isti su iznos povećane obveze prema HZZO-u.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 276.988.642,00 kn. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 229.162.622,00 kn, doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 36.352.904,00 kn i ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, darovi za djecu, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj, regres za godišnji odmor te ostalo) u iznosu od 11.473.116,00 kn.

Odredbom članka 30. Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta HZZO-a (dalje u tekstu: Pravilnik o sistematizaciji), koji je donesen u studenome 2018., propisano je da će radnicima koji su mlađi od 55 godina, a koji imaju stupanj obrazovanja niži od propisanog za radno mjesto na kojem su zatečeni na dan stupanja na snagu Pravilnika o sistematizaciji, biti ponuđeni ugovoru o radu na radno mjesto na kojem su zatečeni s obvezom stjecanja odgovarajuće stručne spreme u roku od četiri godine. U skladu s navedenim, HZZO je u ožujku 2019. s 35 zaposlenika zaključio ugovore o radu.

Navedenim ugovorima zaposlenici se obvezuju u roku od najkasnije jedne godine od dana kada im je odobreno obrazovanje upisati u obrazovnu ustanovu koja provodi stručno obrazovanje te u roku od četiri godine od dana upisa u obrazovnu ustanovu koja provodi stručno obrazovanje potrebno za stjecanje odgovarajuće stručne spreme steći stručnu spremu potrebnu za obavljanje poslova radnog mjesta za koje je zaključen pojedini ugovor o radu. Trošak stručnog obrazovanja snosi HZZO. U slučaju da zaposlenici ne steknu odgovarajuću stručnu spremu ili se ne upišu u obrazovnu ustanovu u navedenom roku, bit će im ponuđeno zaključenje ugovora o radu za obavljanje poslova radnog mjesta za koje ispunjavaju uvjet stručne spreme.

Odredbama Pravilnika o stručnom obrazovanju, stručnom usavršavanju i specijalističkom usavršavanju radnika HZZO-a, koji je donesen 30. siječnja 2020., propisano je da navedeni zaposlenici osobno podnose ponudu na natječaj za stručno obrazovanje, a u slučaju da ju ne podnesu, ustrojstvena jedinica HZZO-a nadležna za upravljanje ljudskim potencijalima uputit će ih na stručno obrazovanje po službenoj dužnosti. Također je propisano da Plan stručnog obrazovanja, stručnog usavršavanja i specijalističkog usavršavanja (u daljnjem tekstu: Plan stručnog obrazovanja) donosi ravnatelj, najkasnije do 30. travnja tekuće godine. Plan stručnog obrazovanja za 2019. donesen je u rujnu 2019., a za 2020. nije donesen i nisu se objavljivali natječaji za stručno obrazovanje.

U siječnju 2020. te u veljači 2020., na temelju provedenog internog Natječaja za stručno obrazovanje prema odredbama Pravilnika o stručnom obrazovanju iz ožujka 2019. i prijedloga Povjerenstva za stručno obrazovanje, stručno usavršavanje i specijalističko usavršavanje radnika HZZO-a, donesena je Odluka o stručnom obrazovanju i Odluka o izmjeni navedene Odluke. Navedenim odlukama odobreno je stručno obrazovanje za 18 zaposlenika, od kojih je za sedam zaposlenika od ukupno 35, ugovorima o radu propisana obveza stjecanja odgovarajuće stručne spreme. Jedan zaposlenik stekao je odgovarajuću stručnu spremu u 2019. Za preostalih 27 zaposlenika nije donesena odluka i nisu upućeni na stručno obrazovanje radi stjecanja odgovarajuće stručne spreme te i nadalje obavljaju poslove na radnim mjestima s nižom stručnom spremom od potrebne. Od sedam zaposlenika kojima je odobreno i koji su trebali upisati stručno obrazovanje, samo je jedan upisao i završio obrazovanje, dok se šest zaposlenika do vremena obavljanja revizije (prosinac 2021.) nije upisalo u obrazovnu ustanovu. Navedeno nije u skladu s ugovorima o radu kojima je ugovoreno da se zaposlenici obvezuju u roku od najkasnije jedne godine od kada im je odobreno stručno obrazovanje upisati u obrazovnu ustanovu koja provodi stručno obrazovanje. U slučaju da se zaposlenici ne upišu u obrazovnu ustanovu u navedenom roku, bit će im ponuđeno zaključenje ugovora o radu za obavljanje poslova radnog mjesta za koje ispunjavaju uvjet stručne spreme. S obzirom na to da je zaposlenicima odobreno stručno obrazovanje na temelju odluka ravnatelja iz siječnja i veljače 2020., zaposlenici su se trebali upisati u obrazovnu ustanovu najkasnije do veljače 2021.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti Plan stručnog obrazovanja te objaviti natječaj za stručno obrazovanje. Nalaže zaposlenike koji obavljaju poslove prema zaključenim ugovorima o radu koji imaju stupanj obrazovanja niži od propisanog za radno mjesto prema odredbama Pravilnika o sistematizaciji, u slučaju da sami ne podnesu zahtjev, uputiti na stručno obrazovanje, u skladu s odredbama Pravilnika o sistematizaciji i ugovora o radu. Nadalje, nalaže u slučajevima kada se zaposlenici kojima je odobreno stručno obrazovanje nisu u propisanom roku upisali u obrazovnu ustanovu, postupiti u skladu s ugovorima o radu.

– Rashodi za nabavu građevinskih objekata

Rashodi za nabavu građevinskih objekata u cijelosti se odnose na nabavu poslovnih objekata u iznosu od 31.820.676,00 kn. HZZO je na temelju objavljenih javnih poziva zaključio kupoprodajne ugovore za kupnju četiri nekretnine u ukupnom iznosu od 28.629.296,00 kn (za potrebe Područne službe Zadar i ispostave u Puli, Metkoviću i Pločama) te jedan ugovor o zamjeni nekretnine za potrebe poslovanja Ispostave u Poreču u iznosu od 3.020.130,00 kn.

Na temelju objavljenog javnog poziva za prikupljanje pisanih ponuda za prodaju, odnosno zamjenu poslovnog prostora u Poreču, iz siječnja 2020., HZZO je s trgovačkim društvom zaključio u listopadu 2020. ugovor o zamjeni nekretnina. Predmet zamjene su poslovni prostor HZZO-a ukupne površine 68,56 m², procijenjene vrijednosti od 966.010,00 kn (1.904,00 EUR/m²), i poslovni prostor u vlasništvu trgovačkog društva ukupne površine 166,38 m², procijenjene vrijednosti od 3.020.130,00 kn (2.453,00 EUR/m²) u Poreču. Zamjena nekretnina obavljena je po načelu „vrijednost za vrijednost” uz obvezu plaćanja HZZO-a razlike u vrijednosti nekretnina, u iznosu od 2.054.120,00 kn. Procjenu vrijednosti nekretnina obavio je sudski vještak. Primopredaja navedenog prostora obavljena je koncem prosinca 2020. HZZO je u srpnju 2014. donio Pravilnik o zakupu i prodaji poslovnog prostora u vlasništvu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Navedenim Pravilnikom uređeno je zasnivanje i prestanak zakupa poslovnog prostora te uvjeti i postupak za prodaju poslovnog prostora. Pravilnikom nije predviđena mogućnost i način postupanja u slučaju zamjene nekretnina. Odredbom članka 20., stavka 2. navedenog Pravilnika u prijelaznim i završnim odredbama propisano je da se na postupke prodaje poslovnog prostora HZZO-a na odgovarajući način primjenjuju odredbe Pravilnika te drugi zakonski i podzakonski propisi kojim se uređuje kupoprodaja nekretnina. Prema obrazloženju HZZO-a, odredbama članka 475. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 i 126/21) propisano je kako iz ugovora o zamjeni nastaju za svakog ugovaratelja prava i obveze koja iz ugovora o kupoprodaji nastaju za prodavatelja. U listopadu 2021. donesena je Procedura o upravljanju i raspolaganju nekretninama u HZZO-u. Navedenom Procedurom propisan je način i postupak stjecanja odnosno otuđenja te raspolaganja nekretninama. Postupcima se smatraju prodaja, kupnja ili zamjena nekretnina, davanje u zakup nekretnina, davanje u najam stanova, uzimanje u zakup nekretnina.

Poslovni prostor stečen zamjenom nekretnina u Poreču potrebno je privesti administrativnoj namjeni odnosno prilagoditi za potrebe poslovanja HZZO-a te je u 2021. zaključen Ugovor o nabavi usluge izrade projektne dokumentacije. Odredbom članka 7. Ugovora o zamjeni nekretnina određeno je da će navedeni prostor nakon uknjižbe prava vlasništva na trgovačko društvo ostati u neposrednom posjedu HZZO-a, dok se novostečena nekretnina u postupku zamjene ne dovede u stanje potrebno za poslovanje Ispostave u Poreču, o čemu će se zaključiti poseban ugovor o zakupu poslovnog prostora. Stoga je Ispostava HZZO-a u Poreču nakon zamjene nekretnina nastavila s obavljanjem djelatnosti u istom poslovnom prostoru, koji nakon obavljene zamjene više nije u vlasništvu HZZO-a.

HZZO je u prosincu 2020. Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), u skladu s odredbama članka 46. Zakona o upravljanju državnom imovinom, uputio Zahtjev za davanje suglasnosti za zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora u Poreču.

Ministarstvo je od HZZO-a zatražilo obrazloženje stjecanja poslovnog prostora površine 166,38 m² s obzirom na broj zaposlenika (šest), nemogućnosti korištenja bez dodatnih ulaganja, analizu isplativosti zamjene u odnosu na uređenje postojećeg prostora te mogućnosti oslobađanja od plaćanja ili znatnog sniženja predložene cijene zakupnine od 9,00 EUR/m².

Nakon danog očitovanja HZZO-a Ministarstvu i nakon što je HZZO u više navrata uputio nadležnom Ministarstvu dopise za razmatranje zahtjeva za izdavanje suglasnosti za zaključenje Ugovora o zakupu poslovnog prostora na lokaciji Nikole Tesle 5 u Poreču (posljednju požurnicu HZZO je Ministarstvu uputio 30. prosinca 2021.), Ministarstvo još nije izdalo suglasnost na zaključenje Ugovora o zakupu navedenog poslovnog prostora.

HZZO od 1. siječnja 2021. koristi poslovni prostor za redovno poslovanje Ispostave Poreč bez reguliranog pravnog statusa s vlasnikom poslovnog prostora, zakup se ne plaća, a planirani rok preseljenja u poslovni prostor stečen zamjenom je listopad 2022.

Državni ured za reviziju preporučuje u dogovoru s nadležnim Ministarstvom poduzimati daljnje aktivnosti na rješavanju problema korištenja poslovnog prostora u Poreču koji HZZO koristi bez zaključenog ugovora o zakupu, kako bi se izbjegao rizik sudskog spora i dodatnih troškova.

- 2.2. *U vezi s rashodima za financiranje bolničke zdravstvene zaštite HZZO u Očitovanju obrazlaže da se ugovaranje bolničkih zdravstvenih ustanova provodi u skladu s Mrežom javne zdravstvene službe Ministarstva zdravstva, kojom su utvrđene zdravstvene ustanove, djelatnosti, kao i broj postelja odnosno postelja/stolaca dnevne bolnice za pružanje bolničke zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a. Osnova ugovaranja je osiguravanje dostupnosti i kontinuiteta zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a u skladu s Mrežom. U skladu s ugovorenim opsegom usluga i drugim parametrima ugovaranja, koji proizlaze iz analize naturalnih pokazatelja, izvršenja u prethodnom ugovornom razdoblju, pojedinih kriterija kao što su izvršenje po doktoru, lista čekanja, gravitacija pacijenata, kompleksnost bolničkih pacijenata, izvršenje specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u odnosu na prethodna razdoblja, udjel troška lijekova i materijala, kao i raspoloživim financijskim sredstvima, utvrđuju se temeljna novčana sredstva bolničkim ustanovama.*

Smanjivanjem temeljnih sredstava došlo bi do ugrožavanja provođenja zdravstvene zaštite na određenom području jer bi to dovelo u pitanje opstojnost ustanove. Avansno isplaćena sredstva moraju se pravdati računima te HZZO očekuje da se kroz reorganizaciju unutar same ustanove, ali i kroz model funkcionalnog spajanja bolnica, čime bi se osigurali dostatni kadrovski resursi uz kvalitetniju organizaciju pružanja same zdravstvene skrbi, omogućiti veće izvršenje zdravstvene zaštite prema potrebama osiguranih osoba pojedinih područja te time pravdanje avansno isplaćenih sredstava.

U vezi s dodatnim sredstvima bolničkim zdravstvenim ustanovama za 2020. HZZO navodi da su utvrđena za pravodobnu i optimalnu opskrbu zdravstvenog sustava lijekovima i potrošnim medicinskim materijalom zbog djelovanja aktualne epidemiološke situacije uzrokovane epidemijom bolesti COVID-19. Izračun navedenih sredstava utvrđen je u skladu s dostavljenim odlukama Ministarstva zdravstva o utvrđivanju kriterija za raspored izvanrednih sredstava doznačenih HZZO-u iz državnog proračuna. Prema navedenom, temeljni kriteriji za utvrđivanje dodatnih sredstava su ukupne obveze za lijekove, sanitetski materijal, krv i krvne pripravke u smislu cjelovitog iznosa ukupnih obveza starijih od određenog broja dana. Navedena sredstva bolnice su u obvezi pravdati isključivo izvršenjem zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a uvažavajući smanjenu mogućnost izvršenja dijagnostičkih i terapijskih postupaka u vremenu dok traje epidemija.

U vezi s rashodima za zaposlene, u Očitovanju HZZO obrazlaže da se, s obzirom na situaciju u Republici Hrvatskoj uzrokovanom epidemijom bolesti COVID-19 te u vezi s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o ograničavanju korištenja sredstava predviđenih Državnim proračunom Republike Hrvatske i financijskim planovima izvanproračunskih korisnika Državnog proračuna za 2020., tijekom 2020. i 2021. privremeno nije provodilo upućivanje radnika na stručno obrazovanje, stručno usavršavanje te specijalističko usavršavanje. Također, privremeno se odgodilo donošenje Plana stručnog obrazovanja, stručnog usavršavanja i specijalističkog usavršavanja za 2020. i 2021. Nadalje, navodi da se u prosincu 2021. sastalo Povjerenstvo za stručno obrazovanje, stručno usavršavanje i specijalističko usavršavanje (dalje u tekstu: Povjerenstvo) te donijelo zaključak da će se u siječnju 2022. objaviti interni poziv, na osnovi kojeg će se potom donijeti Plan stručnog obrazovanja za 2022., a zatim provesti natječaj. Na interni poziv će se ponovno morati prijaviti i radnici kojima je odobreno stručno obrazovanje Odlukom ravnatelja od 16. siječnja 2020., a koji nisu započeli stručno obrazovanje. Povjerenstvo je 3. siječnja 2022. na mrežnim stranicama HZZO-a objavilo interni poziv. U skladu s nalogom Državnog ureda za reviziju Povjerenstvo će po službenoj dužnosti uputiti radnike koji imaju ugovornu obvezu školovanja i koji sami ne podnesu zahtjev na stručno obrazovanje. Ako se navedeni radnici ne upišu u obrazovnu ustanovu u zadanom roku ili odbiju upis u obrazovnu ustanovu kako bi stekli odgovarajuću stručnu spremu, postupit će se u skladu s njihovim ugovorima o radu odnosno ponudit će im se izmjena ugovora o radu za obavljanje poslova radnog mjesta koje odgovara njihovoj stvarnoj stručnoj spremi.

3. Imovina

- 3.1. Na koncu 2020. iskazana je imovina u iznosu od 6.069.304.539,00 kn. Vrijednosno značajnija imovina u iznosu od 4.893.895.166,00 kn odnosi se na potraživanja.

Potraživanja se odnose na potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 2.779.069.940,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.113.689.349,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.135.877,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo odnose se na potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama za zdravstvenu zaštitu u iznosu od 2.777.044.990,00 kn.

Na koncu 2020. iskazana su potraživanja 1.929.231.459,00 kn ili 65,1 % više u odnosu na potraživanja početkom 2020. kada su iznosila 2.964.663.707,00 kn. Vrijednosno najznačajnije povećanje potraživanja u iznosu od 1.997.407.229,00 kn ili 256,2 % odnosi se na potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama. Do značajnog povećanja potraživanja došlo je zbog posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 u Republici Hrvatskoj te zbog neplaćanja obveza bolničkih zdravstvenih ustanova dobavljačima za lijekove i potrošni medicinski materijal.

Potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama imaju značajni trend povećanja. Na koncu 2018. navedena potraživanja iskazana su u iznosu od 234.120.277,00 kn, na koncu 2019. u iznosu od 779.637.761,00 kn (od čega se na potraživanja od bolničkih zdravstvenih ustanova odnosi 747.373.144,00 kn), a na koncu 2020. u iznosu od 2.777.044.990,00 kn (od čega se na potraživanja od 55 bolničkih zdravstvenih ustanova odnosi 2.677.776.196,00 kn).

Prema evidenciji HZZO-a potraživanja za dane predujmove od zdravstvenih ustanova u iznosu od 2.777.044.990,00 kn odnose se na potraživanja za doznačena sredstva za provođenje zdravstvene zaštite prema godišnjim ugovorima s bolničkim zdravstvenim ustanovama kao razlika između danog predujma isplaćenog maksimalnog iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (limit) i izvršenih zdravstvenih usluga za obavljene usluge zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a u iznosu od 1.792.400.879,00 kn (od čega se na potraživanja za predujmove bolničkim zdravstvenim ustanovama u 2020. odnosi 1.045.027.735,00 kn te na potraživanja za predujmove u prijašnjim godinama 747.373.144,00 kn), potraživanja za predujmove za doznačena dodatna novčana sredstva bolničkim zdravstvenim ustanovama prema odlukama Upravnog vijeća iz ožujka i srpnja 2020. u iznosu od 885.375.317,00 kn i druga potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama za provođenje zdravstvene zaštite u iznosu od 99.268.794,00 kn.

Ukupna potraživanja bez ispravka vrijednosti na koncu 2020. iskazana su u iznosu od 8.528.971.024,00 kn. Nakon obavljenog ispravka vrijednosti u iznosu od 3.635.075.858,00 kn ukupna potraživanja na koncu 2020. iskazana su u iznosu od 4.893.895.166,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja u cijelosti se odnosi na ispravak vrijednosti potraživanja za prihode poslovanja, od čega se na ispravak vrijednosti doprinosa za zdravstveno osiguranje odnosi 2.748.480.780,00 kn. Za potraživanja za dane predujmove bolničkim zdravstvenim ustanovama prethodnih godina nije obavljen ispravak vrijednosti.

Koncem 2020. potraživanja za prihode poslovanja, bez ispravka vrijednosti, iskazana su u iznosu od 5.748.765.207,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 5.587.995.288,00 kn odnose se na potraživanja za doprinose obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 3.320.457.005,00 kn, potraživanja od osiguranika za premiju po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.752.641.612,00 kn te potraživanja od inozemnih osiguravatelja po obračunu u iznosu od 514.896.671,00 kn.

Analitičku evidenciju zaduženja, kontrole i naplate doprinosa za zdravstveno osiguranje obavlja Ministarstvo financija, Porezna uprava. HZZO je od Porezne uprave zatražio podatke potrebne za evidentiranje ispravka vrijednosti potraživanja za navedene doprinose u svojim poslovnim knjigama, u skladu s odredbom članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom.

Prema dostavljenim podacima Porezne uprave o stanju duga obveznika uplate doprinosa, prema propisima Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na 1. siječnja 2021. stanje potraživanja obveznika uplate doprinosa zajedno s kamatama iznosilo je 3.618.011.933,00 kn, od čega se na potraživanja do jedne godine odnosilo 361.447.660,00 kn, između jedne i tri godine 623.940.962,00 kn, iznad tri godine 1.848.171.262,00 kn te potraživanja od obveznika nad kojima je pokrenut stečajni ili likvidacijski postupak 784.452.049,00 kn. Na temelju navedenih podataka, a u skladu s odredbom članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, HZZO je izvršio ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose u ukupnom iznosu od 2.748.480.780,00 kn. Podaci Porezne uprave o ukupnim potraživanjima za doprinose u iznosu od 3.618.011.933,00 kn različiti su od podataka koje je Porezna uprava dostavila i na temelju kojih su HZZO i Porezna uprava sastavili Zapisnik o usklađenju uplata i potraživanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje na koncu 2020. (dalje u tekstu: Zapisnik). U Zapisniku je navedeno da su prema podacima Porezne uprave o pregledu zaduženja i naplate, potraživanja za doprinose na koncu 2020. iznosila 3.249.068.235,00 kn, što je 368.943.698,00 kn manje od podatka o potraživanjima koje je Porezna uprava dostavila HZZO-u za potrebe obračuna ispravka vrijednosti potraživanja za doprinose. Posljedica navedenog je da je u poslovnim knjigama HZZO evidentirao ispravak vrijednosti potraživanja za doprinose koji je obračunan na iznos potraživanja koji se razlikuje od evidentiranog iznosa potraživanja u poslovnim knjigama i iskazanog u financijskim izvještajima HZZO-a na koncu 2020.

- 3.2. *Prema obrazloženju HZZO-a, u vezi s ispravkom vrijednosti potraživanja predujmova od zdravstvenih ustanova, financiranje zdravstvenih ustanova obavlja se na način da se najprije isplati predujam (u skladu s ugovorom), a tek po zaprimljenim računima se plaćeni predujam zatvara čime se tvori dinamičan proces, što znači da se nezatvoreni predujmovi u tekućoj godini prenose kao saldo u narednu godinu u kojoj se predujam opet zatvara sa zaprimljenim računima zdravstvenih ustanova. Navedeno je u skladu s Odlukom Upravnog vijeća o načinu vraćanja isplaćenih maksimalnih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga iz svibnja 2020., u kojoj je navedeno da će bolničke zdravstvene ustanove neizvršeni limit nadoknaditi većim izvršenjem tijekom godine. S obzirom na to da se radi o kontinuiranom procesu, predujmovi nisu u kašnjenju većem od godinu dana.*

Nadalje, navodi da je zbog posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 u travnju 2020. došlo do promjena metodologije u plaćanju bolnicama s 90,0 % na 100,0 % predujma (Odluka Upravnog vijeća o izmjenama Odluke o utvrđivanju maksimalnih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, KLASA: 025-04/20-01/106, URBROJ: 338-01-01-20-01, od 9. travnja 2020.). Također, bolnicama su dodijeljena i dodatna sredstva (Odluka Upravnog vijeća o utvrđivanju dodatnih novčanih sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama, KLASA: 025-04/20-01/63, URBROJ: 338-01-01-20-01, od 16. ožujka 2020., Odluka Upravnog vijeća o utvrđivanju dodatnih novčanih sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama, KLASA: 025-04/20-01/205, URBROJ: 338-01-01-20-01, od 27. srpnja 2020. i Odluka Upravnog vijeća o utvrđivanju dodatnih novčanih sredstava Općoj županijskoj bolnici Vinkovci, KLASA: 025-04/20-01/200, URBROJ: 338-01-01-20-01, od 17. srpnja 2020.) u kojima je također naveden način vraćanja predujmova. Sve to rezultiralo je povećanjem predujmova bolnicama na koncu 2020. u iznosu od 2.777.044.990,00 kn.

Uz Očitovanje, u vezi s ispravkom vrijednosti potraživanja za dane predujmove zdravstvenim ustanovama, HZZO je priložio mišljenje Ministarstva financija, Sektora za državno računovodstvo i računovodstvo neprofitnih organizacija. Prema navedenom mišljenju, kako bi se ispravak vrijednosti potraživanja mogao provesti te kako bi se mogla odrediti stopa ispravka vrijednosti, potrebno je ispravno utvrditi vrijeme kašnjenja u naplati, odnosno utvrditi rok dospjeća protekom kojeg se počinje računati kašnjenje. Na temelju Odluke o utvrđivanju maksimalnih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja HZZO sa zdravstvenim ustanovama zaključuje ugovore o provođenju navedene zdravstvene zaštite na temelju kojih se isplaćuje maksimalni iznos sredstava za pojedinu zdravstvenu ustanovu. Sredstva se zdravstvenim ustanovama isplaćuju mjesečno. Isplatom sredstava HZZO u svojim poslovnim knjigama evidentira potraživanje u okviru računa 12912 Potraživanja za dane predujmove. Zdravstvene ustanove pravdaju uplaćena sredstva ispostavljanjem računa za provedenu zdravstvenu zaštitu na mjesečnoj razini, na temelju kojih HZZO zatvara potraživanja te evidentira rashode. Zdravstvene ustanove koje u tekućoj godini ne opravdaju unaprijed uplaćena sredstva, u skladu s Odlukom Upravnog vijeća o načinu vraćanja isplaćenih maksimalnih iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu većem od izvršenih usluga neizvršeni limit nadoknađuju većim izvršenjem tijekom naredne godine u odnosu na ugovoreni maksimalni iznos novčanih sredstava utvrđen za provođenje zdravstvene zaštite za tu godinu. Slijedom navedenog, vidljivo je kako predujmovi koje HZZO mjesečno isplaćuje zdravstvenim ustanovama nemaju dospelost, a uzimajući u obzir način financiranja zdravstvene zaštite. S obzirom na to da je utvrđivanje dospelosti potraživanja preduvjet za utvrđivanje kašnjenja u naplati, Ministarstvo je mišljenja kako HZZO nije u mogućnosti provesti ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbom članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U vezi s ispravkom vrijednosti potraživanja za doprinose, u Očitovanju se navodi da je ispravak vrijednosti obavljen na temelju vjerodostojne dokumentacije Porezne uprave na koju HZZO nema nikakvog utjecaja. Zapisnikom o usklađenju uplata i potraživanja doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za 2020. HZZO-a i Ministarstva financija, navedeno je da Porezna uprava obavlja poslove utvrđivanja i naplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje i vodi analitičku evidenciju. Sintetičku evidenciju u svojim poslovnim knjigama vodi HZZO.

Evidentiranje potraživanja HZZO provodi na temelju izvješća Pregled zaduženja i naplate za određeno razdoblje, koje Porezna uprava mjesečno dostavlja HZZO-u. Prihodi od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje evidentiraju se dnevno na temelju uplata na računu HZZO-a (uplatama koje se evidentiraju na računu HZZO-a zatvaraju se potraživanje, dok u evidenciji Porezne uprave pojedine uplate zatvaraju potraživanje, a pojedine su iskazane kao preplata). S obzirom na to da se različito evidentiraju uplate, odnosno prihodi te preplate (kod HZZO-a je preplata prihod tekuće godine), nije moguće otkloniti uzroke zbog kojih su podaci u HZZO-u različiti od podataka Porezne uprave te su Zapisnikom utvrđene razlike. Porezna uprava je u pregledu zaduženja i naplate doprinosa za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. iskazala iznos preplate od 267.622.489,22 kn, koju HZZO ne evidentira jer nema analitiku. Utvrđene razlike u evidentiranju utječu i na razliku u saldu potraživanja na 31. prosinca 2020.

Stoga je HZZO mišljenja da bi jedno od mogućih rješenja bilo da se odredbe Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu dorade na način kojim bi se predvidjela situacija evidentiranja preplate obveznika doprinosa u poslovnim knjigama HZZO-a.

4. Obveze

4.1. Ukupne obveze na koncu 2020. iskazane su u iznosu od 4.177.189.827,00 kn, što je 2.114.421.959,00 kn ili 102,5 % više od iskazanih obveza početkom godine. Vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 3.069.995.091,00 kn te obveze za zajam u iznosu od 1.077.577.956,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze za naknade građanima i kućanstvima iskazane koncem 2020. odnose se na obveze za lijekove na recepte u iznosu od 1.173.359.698,00 kn, obveze za posebno skupe lijekove u iznosu od 400.368.386,00 kn, obveze za liječenje u inozemstvu za osiguranike Republike Hrvatske u iznosu od 395.162.438,00 kn, obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja osiguranika korisnika državnog proračuna) u iznosu od 198.632.036,00 kn te obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja ostali osiguranici, pravne i fizičke osobe) u iznosu od 69.491.964,00 kn.

Od ukupnih obveza iskazanih koncem 2020. na dospjele obveze odnosi se 657.137.593,00 kn, a na nedospjele obveze 3.520.052.234,00 kn. Vrijednosno značajnije dospjele obveze odnose se na dospjele obveze za lijekove na recepte u iznosu od 401.052.562,00 kn te dospjele obveze za povrat naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja) za osiguranike korisnika državnog proračuna, koje se isplaćuju osiguranicima na teret sredstava HZZO-a, u skladu s odredbama Zakona u iznosu od 193.982.390,00 kn.

Nedospjele obveze iskazane su koncem 2020. u iznosu od 3.520.052.234,00 kn. Vrijednosno značajnije odnose se na nedospjele obveze za beskamatni zajam od državnog proračuna isplaćen HZZO-u za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijuća obveza uslijed odgode plaćanja doprinosa u iznosu od 1.077.577.956,00 kn, nedospjele obveze za lijekove na recepte u iznosu od 772.307.136,00 kn, nedospjele obveze za posebno skupe lijekove u iznosu od 394.401.911,00 kn te nedospjele obveze za liječenje u inozemstvu za osiguranike Republike Hrvatske u iznosu od 377.958.025,00 kn.

Od ukupnih dospjelih obveza iskazanih koncem 2020. u iznosu od 657.137.593,00 kn, do konca rujna 2021. podmirene su dospjele obveze u iznosu od 463.155.203,00 kn, a nisu podmirene obveze u iznosu od 193.982.390,00 kn. Podmirene su sve dospjele obveze koje su bile iskazane koncem 2020., osim obveza koje se odnose na povrat naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja na teret HZZO-a) za zaposlenike proračunskih korisnika državnog proračuna, koje se isplaćuju osiguranicima na teret sredstava HZZO-a, u skladu s odredbama Zakona. U okviru navedenih dospjelih obveza evidentirano je prekoračenje roka plaćanja do 60 dana u iznosu od 27.194.826,00 kn, od 61 do 180 dana u iznosu od 57.552.655,00 kn, od 181 do 360 dana u iznosu od 100.674.460,00 kn te prekoračenje roka plaćanja preko 360 dana u iznosu od 8.560.449,00 kn.

Na temelju odredaba Zakona naknade plaće zaposlenicima proračunskih korisnika državnog proračuna za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja, koja se isplaćuju osiguranicima na teret sredstava HZZO-a) isplaćuju se iz sredstava državnog proračuna, a proračunski korisnici tijekom godine dostavljaju HZZO-u zahtjeve za povrat isplaćene naknade plaće radniku za vrijeme privremene nesposobnosti za rad.

Državni ured za reviziju nalaže podmirenje dospjelih obveza za naknade plaće proračunskih korisnika za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti ili ozljede (bolovanja preko 42 dana i druga bolovanja na teret HZZO-a), koje se isplaćuju osiguraniku na teret sredstava HZZO-a od prvog dana korištenja prava, u rokovima propisanim Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju.

- 4.2. U Očitovanju HZZO obrazlaže da obveze nisu podmirene u 2020. zbog nedostatka novčanih sredstava uslijed posebnih okolnosti uvjetovanih epidemijom bolesti COVID-19. U prosincu 2021. HZZO je zaprimio dopis Ministarstva financija o stanju dospjelih obveza HZZO-a prema proračunskim korisnicima državnog proračuna za refundaciju naknade plaće za bolovanje u cilju usklađenja međusobnih potraživanja i obveza. Također, uz spomenuti je dopis zaprimljena i e-poruka u kojoj je predloženo da se dio obveza refundira u prosincu 2021., a preostali dio kvartalno tijekom 2022. U skladu s navedenim HZZO je 22. prosinca 2021. obavio prvu uplatu u državni proračun u iznosu od 49.358.306,00 kn.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju HZZO-a za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izraženo je bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li HZZO postupio prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2018.	Donijeti program rada HZZO-a, u skladu s odredbama Zakona o ustanovama i Statuta.	25. veljače 2020.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2017. 2018.	Za iznos evidentiranih rashoda koji se odnose na ulaganja u nadogradnju računalnih programa istodobno evidentirati povećanje vrijednosti odgovarajuće imovine.	31. siječnja 2020.	nije provedeno
3.		2017. 2018.	Poduzeti aktivnosti za primopredaju programa korisnicima programa, a koje je HZZO ugovorio i zapisnički preuzeo, koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama HZZO-a, a ne koristi ih (Informatizacija patronažnih sestara, Podrška procesima propisivanja, odobravanja i izdavanja medicinskih pomagala, Praćenje zdravstvenog stanja kroničnih pacijenata mobilnim tehnologijama u sustavu patronažnih sestara i povezivanje u cjelovit zdravstveni sustav te Fizikalna terapija).	31. ožujka 2020.	nije provedeno
4.		2018.	U poslovnim knjigama rashode evidentirati na računima propisanim Računskim planom.	29. veljače 2020.	provedeno
5.		2018.	U poslovnim knjigama rashode evidentirati na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.	29. veljače 2020.	nije provedeno
6.		2018.	Ustrojiti cjelovite analitičke evidencije nefinancijske imovine.	29. veljače 2020.	provedeno
7.		2018.	Uskladiti podatke o broju i vrijednosti građevinskih objekata u pripremi u glavnoj knjizi i pomoćnim poslovnim knjigama (analitičkim evidencijama) u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	29. veljače 2020.	provedeno
8.		2018.	Donijeti procedure kojima se trebaju definirati postupci, ovlasti, odgovorne osobe i rokovi dostave podataka ustrojstvenoj jedinici za financije i računovodstvo, u vezi s ulaganjima u građevinske objekte u pripremi.	29. veljače 2020.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
9.		2018.	Dugotrajnu nefinancijsku imovinu predloženu za rashodovanje i uništenje potrebno je brisati iz poslovnih knjiga na temelju vjerodostojne dokumentacije, odnosno dugotrajnu imovinu i nakon što je u cijelosti otpisana zadržati u evidenciji i iskazivati u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	kontinuirano	provedeno
10.	Prihodi	2015. 2016. 2017. 2018.	U suradnji s Ministarstvom financija, preispitati odredbe Zakona i Pravilnika o načinu obračunavanja i plaćanja te izvješćivanja o prihodu obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, kojima je uređeno područje obračuna i plaćanja funkcionalne premije obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, uzimajući u obzir složenost postupka utvrđivanja troškova liječenja posljedica prometne nesreće te propisati u kojim slučajevima se društvo za osiguranje i HZZO mogu sporazumjeti da se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom.	31. ožujka 2020.	u postupku provedbe
11.		2016. 2017. 2018.	U dogovoru s Ministarstvom zdravstva odrediti prava i ovlasti u vezi s korištenjem ugrađenih funkcija sustava CEZIH, obveze u vezi s ugovaranjem nadogradnje i usluga održavanja sustava te osiguranja potrebnih sredstava za navedene namjene. Naloženo je provesti odgovarajuće evidencije u poslovnim knjigama.	-	provedeno
12.	Rashodi	2017. 2018.	Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta obuhvatiti poslove u centru za kontakt i ustrojstvenu jedinicu u okviru koje se obavljaju te da se poslovi obavljaju na temelju ugovora o radu, s obzirom na to da su to poslovi trajnog karaktera.	30. rujna 2020.	provedeno
13.		2017. 2018.	Utvrđiti osnovne uzroke odstupanja vrijednosti realiziranih zdravstvenih usluga od ugovorenih, kao i uzroke nemogućnosti zdravstvenih ustanova da pravodobno podmiruju obveze te u skladu s utvrđenim uzrocima poduzeti aktivnosti kako bi se način utvrđivanja limita poboljšao.	30. studenoga 2020.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
14.		2018.	U dogovoru sa zdravstvenim ustanovama poduzeti aktivnosti kako bi informatički sustav e-Bolnica i e-Usluge koristile sve planirane zdravstvene ustanove te se na taj način u potpunosti postigla svrhovitost nabave i ulaganja u navedene projekte, s obzirom na to da se radi o projektima čiji je cilj kvalitetnije upravljanje u javnozdravstvenom sustavu prikupljanjem specifičnih operativnih podataka i potpuna kontrola dostave računa bolničkih ustanova automatiziranim postupkom.	31. ožujka 2020.	provedeno
15.		2018.	Na mrežnim stranicama objavljivati sve natječaje za financiranje programa i projekata udruga te objavljivati cjelovite podatke o dodijeljenim potporama u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.	30. rujna 2020.	nije primjenjivo

Obrazloženje dane preporuke koja je u postupku provedbe i naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- U vezi s preporukom da se, u suradnji s Ministarstvom financija, preispitaju odredbe Zakona i Pravilnika o načinu obračunavanja i plaćanja te izvješćivanja o prihodu obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti kojima se uređuje područje obračuna i plaćanja funkcionalne premije obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, uzimajući u obzir složenost postupka utvrđivanja troškova liječenja posljedica prometne nesreće te propiše u kojim slučajevima se društvo za osiguranje i HZZO mogu sporazumjeti da se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom, HZZO je u siječnju i studenome 2020. uputio prijedlog Ministarstvu financija – Poreznoj upravi za održavanje sastanka na kojem bi se preispitale odredbe navedenog Zakona i Pravilnika te odredbe Zakona o obveznim osiguranjima u prometu (Narodne novine 151/05, 36/09, 75/09, 76/13 i 152/14) koji do vremena obavljanja revizije (studen 2021.) nije održan.
- U vezi s nalogom da se na mrežnim stranicama objavljuju svi natječaji za financiranje programa i projekata udruga te objavljuju cjeloviti podaci o dodijeljenim potporama u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, na mrežnim stranicama HZZO-a objavljen je Plan raspisivanja javnih natječaja za financiranje programa i projekata udruga za 2020. Planirano je financirati 16 programa/projekata i objaviti natječaj početkom svibnja 2020. sa završetkom natječaja i ugovaranjem u listopadu 2020.

Prema navedenom Planu i financijskom planu HZZO-a, za financiranje programa i projekata usmjerenih na zaštitu i promicanje zdravlja, pomoć oboljelima, brigu o djeci, mladima i osobnim potrebama i s invaliditetom te znanstvene, obrazovne, sportske, kulturne, humanitarne i ostale projekte koji potiču društvenu odgovornost prema zajednici planirana su sredstva u iznosu od 80.000,00 kn. Prema obrazloženju HZZO-a, s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 koja je značajno promijenila planiranje i korištenje sredstava HZZO-a te slijedom Odluke Vlade Republike Hrvatske o ograničavanju korištenja sredstava predviđenih državnim proračunom Republike Hrvatske i financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za 2020. (Narodne novine 41/20), u 2020. HZZO nije provodio natječaje ni dodjeljivao sredstva udrugama.

HZZO je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. HZZO se nije očitovao na status naloga i preporuka.